

Vlaams
Parlement

stuk **1597** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 7 mei 2012 (2011-2012)

Voorstel van decreet

van de dames Katrien Schryvers, Else De Wachter, Helga Stevens,
Vera Jans, Danielle Godderis-T'Jonck en Mia De Vits
en de heer Tom Dehaene

houdende de organisatie van pleegzorg

TOELICHTING

1. Algemeen

Pleegzorg is een vorm van zorg waarbij een pleegzorger, onder begeleiding van een dienst voor pleegzorg en tegen een kostenvergoeding, een of meerdere pleegkinderen en/of pleeg-gasten opvangt in het eigen gezin. Pleegzorg heeft als doel zorg, ondersteuning en – indien nodig – behandeling te bieden aan pleegkinderen en pleeggasten die niet of niet perma-nent in een eigen gezin kunnen verblijven of autonoom kunnen wonen. Pleegzorg biedt hun al dan niet tijdelijk en al dan niet onderbroken, een gezinsverband aan dat bijdraagt tot hun ontwikkeling, ontplooiing, herstel, resocialisatie en/of integratie.

Met hun conceptnota voor nieuwe regelgeving over pleegzorg (hierna ‘conceptnota’), ingediend op 16 juni 2011, wensten de indieners ervan een open debat over de plaats van en de (rand)voorwaarden voor pleegzorg in Vlaanderen verder aan te zwengelen¹. Tijdens hoorzittingen op 26 oktober 2011, 23 november 2011 en 14 december 2011 in de Commis-sie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid van het Vlaams Parlement spraken diverse organisaties en experts zich uit over de conceptnota en deden hierbij een waardevolle inbreng².

Met dit voorstel van decreet beogen de indieners, met respect voor de rol van alle betrok-kenen bij pleegzorg, een versterkt, gedifferentieerd, meer afgestemd en gestroomlijnd aan-bod van pleegzorg te creëren³. Zo wordt ingespeeld op de behoefte om pleegzorg nog sterker te profileren binnen de zorg voor en ondersteuning van kinderen, jongeren en vol-wassenen.

Het voorstel van decreet regelt pleegzorg binnen de Vlaamse bevoegdheden. De indieners van dit voorstel van decreet verwachten samen met de vele betrokkenen dat een specifiek federaal statuut van de pleegzorger binnen een redelijke termijn tot stand komt. De indie-ners nodigen de federale wetgever ook uit om zich te enten op de begrippen zoals deze in dit voorstel van decreet worden gehanteerd⁴.

2. Principes

2.1. Algemeen

De indieners van dit voorstel van decreet kiezen ervoor de principes die pleegzorg schra-gen, niet expliciet te formuleren in het normatief gedeelte, maar wel maximaal te opera-tionaliseren⁵. De indieners benadrukken ook dat de rol van wetgever niet mag worden verward met die van verwijzers en hulpverleners.

¹ Conceptnota voor nieuwe regelgeving van mevrouw Katrien Schryvers, de heer Tom Dehaene en mevrouw Vera Jans over pleegzorg in Vlaanderen: <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g1192-1.pdf>.

² <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2010-2011/g1192-3.pdf>.

³ Zie ook: Motie van aanbeveling van Katrien Schryvers, Else De Wachter, Vera Celis, Vera Jans, John Crombez, Danielle Godderis-T’Jonck en Tinne Rombouts bij de maatschappelijke beleidsnota Jeugdzorg, *Parl. St. Vl. Parl.* 2010-11, nr. 1190/6.

⁴ Zie ook conceptnota p. 17-20.

⁵ Zie ook conclusie K. Verreth in *Pleegzorg wanneer? Deel 1. (rechts)vergelijkend onderzoek naar beleid en wetgeving in Vlaanderen en enkele Europese landen*, Brussel, Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin - Kenniscentrum WVG, 2009, 229: “Wetgeving is bij het organiseren en aanbieden van hulpverlening ook maar één instrument. Het kent duidelijk beperkingen want het implementeren van beleid en principes in wetgeving leidt niet automatisch tot een navolging ervan in de praktijk. Het laten doordringen tot de praktijk van visie en principes moet ook op andere manieren worden bereikt dan via het opleggen ervan d.m.v. wetge-ving.”.

2.2. *Pleegzorg als vermaatschappelijke zorg*

Pleegzorg staat voor vermaatschappelijke – of nog: gemeenschapsgerichte – zorg.

In de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2010-2011 wordt de vermaatschappelijking van de zorg omschreven als “de evolutie naar zorg die deel uitmaakt van de samenleving en niet naast die samenleving staat”⁶.

Bij pleegzorg engageert een gezin zich voor korte of lange tijd om kinderen, jongeren of volwassenen, die niet in het eigen gezin kunnen blijven of waarvoor er geen eigen gezin (meer) is, in een ander gezinsverband op te vangen, en dit onder professionele begeleiding van een dienst voor pleegzorg. Pleegzorg is ‘paraprofessionele zorg’⁷. Dit vloeit voort uit de combinatie van informele zorg in een pleeggezin en de professionele begeleiding door een dienst voor pleegzorg.

Op basis van het, vóór de plaatsing, al dan niet bestaan van een relatie tussen het pleegkind of de pleeggast en de pleegzorger onderscheidt het voorstel van decreet twee vormen van pleegzorg: netwerkpleegzorg en bestandspleegzorg.

Bij netwerkpleegzorg wordt een pleegkind of een pleeggast in het eigen familiale of sociale netwerk opgevangen. Bestandspleegzorg is pleegzorg waarbij een pleegkind of een pleeggast wordt opgevangen buiten dit eigen familiale of sociale netwerk.

Wanneer een persoon kan worden opgevangen in het eigen familiale of sociale netwerk, dan is dit een bekrachtiging van het aanwezige sociaal kapitaal: “Een solide netwerk van gehechtheidsrelaties (volwassen familieleden zoals ooms, tantes en grootouders) kan een cruciale back-up betekenen voor kinderen en ouders in problematische opvoedingssituaties. Ook kan dit netwerk actief meedenken bij het nemen van beslissingen over kinderen en helpen bij de uitvoering van een behandelplan, onder andere door het opzetten van een Eigen Kracht-conferentie of het realiseren van netwerkplaatsingen.”⁸. Een bekrachtiging van het aanwezige sociaal kapitaal kan ook door middel van Familie Netwerk Beraad, dat kan leiden tot netwerkpleegzorg⁹.

Soms neemt pleegzorg in het eigen familiale of sociale netwerk de weerstand weg tegen eventuele latere bestandspleegzorg. Soms kunnen sowieso geen personen uit het eigen familiale of sociale netwerk worden gevonden die voldoende draagkracht hebben voor pleegzorg.

Het voorstel van decreet spreekt bijgevolg geen voorkeur uit voor netwerkpleegzorg dan wel bestandspleegzorg. Dit vergt steeds een beoordeling in concreto. Beide vormen van pleegzorg blijken hun eigen merites en zwaktes te hebben, en per pleegkind of -gast moet er door de geëigende instanties worden afgewogen waar het pleegkind of de pleeggast het meeste baat bij kan hebben¹⁰. Voor pleegkinderen geldt hier het belang van het kind dat bepalend moet zijn bij het maken van keuzes voor deze of gene zorgvorm.

Zowel netwerkpleegzorg als bestandspleegzorg staan voor vermaatschappelijke, gemeenschapsgerichte zorg.

⁶ Beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2010-2011, *Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 762/1, 28.

⁷ Cf. Globaal Plan Jeugdzorg van 2006, p. 38.

⁸ F. Juffer, *Beslissingen over kinderen in problematische opvoedingssituaties. Inzichten uit het gehechtheidsonderzoek*, <http://media.leidenuniv.nl/legacy/researchmemorandum20106-beslissingenoverkindereninproblematischeopvoedingssituaties.pdf>, 40.

⁹ Zie conceptnota p. 14.

¹⁰ M. De Baat en C. Bartelink, *Wat werkt in de pleegzorg?*, Utrecht, Nederlands Jeugdinstituut, 2011.

2.3. *Belang van het kind*

Dit voorstel van decreet doet geen afbreuk aan principes die elders in regelgeving verankerd zijn. Zo geldt voor jeugdhulpverlening het belang van het kind: “Het belang van de minderjarige vormt de belangrijkste overweging bij het verlenen van jeugdhulp. Het belang van de minderjarige wordt vastgesteld in dialoog met de minderjarige zelf. Aan de mening van de minderjarige wordt passend gevolg gegeven, rekening houdend met zijn leeftijd en maturiteit. Bij de vaststelling van het belang van de minderjarige is tevens respect voor de mening en de verantwoordelijkheden van de ouders.”¹¹. Pleegzorg wordt met dit voorstel van decreet, wat minderjarigen betreft, expliciet onder het toepassingsgebied van de regelgeving inzake integrale jeugdhulp gebracht (artikel 36). Merk in dat verband op dat het decreet van 7 mei 2004 betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp onverkort geldt (behalve wat betreft het vrij besteedbaar bedrag voor de minderjarige, zie artikel 37 van dit voorstel). Dit overstijgt evenwel het niveau van de principes.

2.4. *Pleegzorg als eerste te overwegen zorgvorm bij uithuisplaatsing van kinderen en jongeren*

In ‘Perspectief! Evaluatie van het Globaal Plan Jeugdzorg’ werd vastgesteld dat pleegzorg niet steeds wordt afgewogen wanneer kinderen uit huis worden geplaatst, “[o]ok niet daar waar het gaat om plaatsing van jonge kinderen”. De weerstand bij de natuurlijke ouders speelt hierbij een belangrijke rol. Hierbij werd gesteld: “Voor kinderen tussen nul en drie jaar willen we dat enkel nog een ckg of pleegzorg kan overgewogen worden (ckg: centrum voor kindzorg en gezinsondersteuning). Sowieso kiezen we ervoor om pleegzorg als de eerste te onderzoeken hulpverleningsvorm naar voren te schuiven voor kinderen tot zes jaar die omwille van een probleemsituatie niet in hun natuurlijk gezin kunnen verblijven.”¹².

Met een op 20 november 2009 aangenomen VN-resolutie werden richtlijnen uitgevaardigd voor de alternatieve zorg voor kinderen (UN-Guidelines for the Alternative Care of Children). In deze richtlijnen staan bepalingen over alternatieve zorg voor kinderen die aan de ouderlijke zorg zijn onttrokken of bij wie het risico groot is dat zij hieraan worden onttrokken. Het uitgangspunt van de richtlijnen is dat er zo veel mogelijk moet worden getracht om kinderen bij hun ouders of verzorgers te laten wonen. Slechts wanneer dit niet lukt, moet er een andere, passende oplossing worden geboden, het liefst in een gezinsvervangende omgeving. Voor residentiële zorg moet een geëigende indicatie zijn: “Use of residential care should be limited to cases where such a setting is specifically appropriate, necessary and constructive for the individual child concerned and in his/her best interests.” (richtlijn 20).

Richtlijn 21 bepaalt: “In accordance with the predominant opinion of experts, alternative care for young children, especially those under the age of 3 years, should be provided in family-based settings. Exceptions to this principle may be warranted in order to prevent the separation of siblings and in cases where the placement is of an emergency nature or is for a predetermined and very limited duration, with planned family reintegration or other appropriate long-term care solution as its outcome.”.

In dezelfde periode engageerde de Vlaamse Regering zich tot het vorm geven aan “acties die maken dat pleegzorg altijd als eerste in overweging genomen wordt daar waar gezinsvervangende hulp voor kinderen onder zes jaar nodig is” (Vlaams regeerakkoord 2009-2014).

¹¹ Art. 5, Decr. VI. 7 mei 2004 betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp, BS 4 oktober 2004.

¹² Opvolgingsrapport. Perspectief ! Evaluatie van het Globaal Plan Jeugdzorg. Visie op en toekomstperspectieven voor welzijn van kinderen en jongeren: <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2008-2009/g2167-1.pdf>, p. 62. Zie ook: Resolutie betreffende de visie op en toekomstperspectieven voor het welzijn van kinderen en jongeren: <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2008-2009/g2247-2.pdf>.

De indieners van dit voorstel van decreet onderschrijven de stelling dat pleegzorg bij jonge kinderen het eerste te overwegen alternatief moet zijn wanneer uithuisplaatsing noodzakelijk is. Zij baseren zich hiervoor op wetenschappelijk onderzoek: “Met het oog op hun gehechtheidsontwikkeling heeft bij jonge kinderen plaatsing in een gezinsomgeving altijd de absolute voorrang.” (Juffer)¹³.

Deze prioriteitstelling vloeit ook voort uit het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) dat bepaalt dat “een kind dat tijdelijk of blijvend het verblijf in het gezin waartoe het behoort moet missen, of dat men in zijn of haar eigen belang niet kan toestaan in het gezin te blijven, recht heeft op bijzondere bescherming en bijstand van staatswege”¹⁴. Het IVRK schrijft voor dat “deze zorg [...], onder andere, plaatsing in een pleeggezin (kan) omvatten, kafalah volgens het islamitisch recht, adoptie, of indien noodzakelijk, plaatsing in geschikte instellingen voor kinderopvang”. Verder geldt ook dat bij “het overwegen van oplossingen [...] op passende wijze rekening [moet worden] gehouden met de wenselijkheid van continuïteit in de opvoeding van het kind”¹⁵.

In tegenstelling tot bovenstaande referenties willen de indieners de prioriteitstelling niet beperken tot jonge kinderen. Pleegzorg wordt in dit voorstel van decreet vooropgesteld als eerste te overwegen zorgvorm bij uithuisplaatsing van kinderen en jongeren. Dit principe wordt geoperationaliseerd door in hoofde van de jeugdrechtbank te voorzien in een motiveringsverplichting wanneer een kind in een residentiële voorziening wordt geplaatst en niet in een pleeggezin. Het voorstel van decreet beperkt deze motiveringsverplichting dus niet tot kleine kinderen. In dit verband stelde het Kinderrechtencommissariaat in zijn advies bij de conceptnota: “Alle kinderen en jongeren hebben recht dat verwijzers minstens de mogelijkheid van pleegzorg ernstig overwegen wanneer dit in het belang van het kind is. Het Kinderrechtenverdrag maakt geen onderscheid tussen groepen of leeftijden.”¹⁶.

Opgelet: dit voorstel van decreet dwingt de jeugdrechtbank niet om steeds in pleegzorg te voorzien voor kinderen en jongeren wanneer een uithuisplaatsing noodzakelijk is. Pleegzorg is niet per definitie in alle omstandigheden de beste oplossing. Verwijzers worden er via de motiveringsplicht wel toe aangezet om pleegzorg ‘als eerste’ te overwegen.

Het gaat bovendien om pleegzorg als eerste te overwegen hulpvorm bij uithuisplaatsing van kinderen. Dit doet dus geen afbreuk aan het principe, vastgelegd in internationale normen, dat de eerste overweging die in het algemeen gemaakt moet worden, is of een kind al dan niet in zijn gezin kan blijven¹⁷.

3. De keuze voor één decreet geënt op pleegzorg

De indieners stellen vast dat de pleegzorg in Vlaanderen ressorteert onder vier ‘sectoren’.

Dit gaat gepaard met uiteenlopende regelgevingen en personeelskaders¹⁸:

- a) gezinsondersteunende pleegzorg: bij gezinsondersteunende pleegzorg, ressorterende onder het intern verzelfstandigd agentschap (IVA) Kind en Gezin, wordt een jong kind

¹³ F. Juffer, *o.c.*, 41.

¹⁴ Art. 10.1 IVRK.

¹⁵ Art. 20.3 IVRK.

¹⁶ Advies van het Kinderrechtencommissariaat bij de conceptnota, *Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 1192/2, 11.

¹⁷ Zie advies van het Kinderrechtencommissariaat bij de conceptnota, *Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 1192/2, 10. Zie ook Richtlijn 3 VN-Resolutie ‘Guidelines for the Alternative Care of Children’: “The family being the fundamental group of society and the natural environment for the growth, well-being and protection of children, efforts should primarily be directed to enabling the child to remain in or return to the care of his/her parents, or when appropriate, other close family members. The State should ensure that families have access to forms of support in the care-giving role.”

¹⁸ Zie conceptnota p. 8-11.

in een pleeggezin opgevangen, al dan niet met tussenpozen, naar aanleiding van een opvoedingscrisis of om de broze draagkracht van het eigen gezin/milieu intussen te versterken. De gezinsondersteunende pleegzorg is beperkt in de tijd en is gericht op de terugkeer op korte termijn naar het eigen gezin. Dit aanbod is rechtstreeks toegankelijk;

- b) pleegzorg in de bijzondere jeugdbijstand: zowel in het kader van de vrijwillige hulp (comité voor bijzondere jeugdzorg) als binnen de gedwongen hulpverlening (jeugdrechtbank) van de bijzondere jeugdzorg kan een kind of een jongere worden geplaatst in een pleeggezin. De begeleiding bij het pleeggezin gebeurt dan door een dienst voor pleegzorg, een van de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand die erkend en gesubsidieerd worden door het IVA Jongerenwelzijn. Het is evenwel niet uitgesloten dat een kind of een jongere wordt geplaatst in een pleeggezin dat begeleid wordt door een dienst voor gezinsplaatsing erkend door het IVA Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
- c) pleegzorg in de gehandicaptenzorg: een minderjarige of een meerderjarige persoon met een handicap die ingeschreven is bij het IVA Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, kan in aanmerking komen voor een gezinsplaatsing, die niet beperkt is in de tijd. De Vlaamse Gemeenschap telt twaalf erkende diensten voor gezinsplaatsing; de helft ervan is ook erkend als dienst voor pleegzorg in de bijzondere jeugdbijstand;
- d) de psychiatrische gezinsverpleging: de psychiatrische gezinsverpleging is een vorm van pleegzorg die wordt beheerd en georganiseerd door het extern verzelfstandigd agentschap (EVA) Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Geel. Mensen met langdurige en meervoudige psychiatrische problemen behoren tot de doelgroep. Deze vorm van pleegzorg die in de Vlaamse Gemeenschap enkel in Geel en de omgeving van Geel wordt aangeboden, kent een financiering vanwege de Rijksdienst voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV). Voor kinderen en jongeren wordt de psychiatrische gezinsverpleging op projectbasis aangeboden.

Onderstaande tabel geeft de evolutie weer van het aantal pleegzorgsituaties tussen 1998 en 2008 voor de gezinsondersteunende pleegzorg, de bijzondere jeugdbijstand en de gehandicaptenzorg. De evolutie wordt weergegeven met 1998 als aanvangsjaar, zowel in absolute als in relatieve (1998 = 100) aantallen.

jaar	gezinsondersteunende pleegzorg (IVA Kind en Gezin)		bijzondere jeugdbijstand (IVA Jongerenwelzijn)		gehandicaptenzorg (IVA VAPH)		evolutie index
	aantal	index	aantal	index	aantal	index	
1998	406	100	2.662	100	818	100	100
1999	434	107	2.974	112	878	107	111
2000	434	107	3.218	121	921	113	118
2001	382	94	3.237	122	985	120	121
2002	333	82	3.355	126	1.010	123	122
2003	309	76	3.592	135	1.027	126	128
2004	244	60	3.686	138	1.040	127	129
2005	338	83	3.868	145	1.022	125	135
2006	423	104	4.247	160	1.007	123	147
2007	377	93	4.554	171	990	121	153
2008	344	85	4.659	175	965	118	154

Bron: Maatschappelijke beleidsnota Jeugdzorg (Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 1190/1, 32).

In een decennium is het aantal pleegzorgsituaties met de helft toegenomen. Binnen de gezinsondersteunende pleegzorg is er geen algemene stijging in deze periode. In de gehandicaptenzorg was er een toename tot 2004 en daarna een lichte terugval. De stijging

bevindt zich binnen de bijzondere jeugdbijstand (+75%). De toename doet zich vooral voor binnen de netwerkpleegzorg en meer specifiek binnen het familiale netwerk (voor minderjarigen vooral bij grootouders).

Zoals het Kinderrechtencommissariaat opmerkte in zijn advies bij de conceptnota veranderen pleegkinderen soms van sector. Soms blijkt de gezinsondersteunende pleegzorg onvoldoende en wordt de bijzondere jeugdzorg ingeschakeld. Pleegkinderen met een handicap komen vaak eerst in de bijzondere jeugdbijstand terecht. Dit schept verwarring, niet het minst bij de pleegkinderen zelf¹⁹.

Het voorstel van decreet maakt deze verkokering ongedaan. Een intersectorale harmonisatie van pleegzorg als zorgvorm maakte reeds deel uit van de conclusies van een intersectorale administratieve werkgroep die in opdracht van de toenmalige bevoegde minister sinds 2002 de pleegzorg doorlichtte. In het rapport 'Pleegzorg in Vlaanderen in beeld. Een agenda voor de toekomst' (2004) stelde de werkgroep vast dat de bestaande sectorale regelgevingen voor pleegzorg een ernstige hinderpaal vormen om pleegzorg op een eigentijdse en flexibele manier verder uit te bouwen.

In 'Perspectief! Evaluatie van het Globaal Plan Jeugdzorg' (2008) werd gesteld: "De verschillen in de (subsidie)regelgeving zijn het gevolg van de eigenheid en de doelgroep van en de verschillende benaderingen door de betrokken sectoren. Vooral voor de gebruikers schept dit verwarring. Om van pleegzorg effectief een krachtdadige werkvorm te maken, onderzoeken we waar de verschillende (subsidie)regelgevingen kunnen harmoniseren en intersectoraal kunnen afstemmen. Om zo te komen tot één, overkoepelend decreet Pleegzorg."²⁰

Een harmonisatie wordt ook vooropgesteld in het Vlaams regeerakkoord 2009-2014: "We werken een decreet Pleegzorg uit. Hierbij zorgen we voor de intersectorale afstemming van de verschillende pleegzorgvormen, een reorganisatie van de pleegzorgdiensten, de verdere differentiatie binnen de pleegzorg en de combineerbaarheid van pleegzorg met andere vormen van hulpverlening." Een afstemming van de verschillende vormen van pleegzorg in één decreet moet leiden tot een betere positionering binnen het globale zorgaanbod.

Het enten van een decreet op één globale zorgvorm, de pleegzorg, kan verantwoord worden vanuit de keuze van het beleid voor vermaatschappelijking van de zorg. Tegelijkertijd wensen de indieners pleegzorg duidelijk af te grenzen van andere zorgvormen. Bij pleegzorg wordt een pleegkind of pleeggast in een pleeggezin opgenomen en wordt voorzien in begeleiding. Een belendend aanbod zoals het wonen onder begeleiding van een particulier en vormen van steungezinnen, valt niet onder de definitie van pleegzorg. Bij deze laatste werkvormen staat niet de opvang in een gezin centraal maar wel de ondersteuning van cliënten, die weliswaar ook gebeurt door vrijwilligers. Pleegzorg betreft een engagement dat voor pleegzorgers meer bindend is dan het waardevolle, maar minder bindende engagement om deel uit te maken van bijvoorbeeld een ondersteuningsgroep rond een persoon. Binnen de pleegzorg voor volwassenen tekent zich in de praktijk vaak een continuüm af, waardoor een geëigende regeling voor pleegzorg kan worden verantwoord.

De harmonisatieoefening doet, zoals het Kinderrechtencommissariaat in zijn advies bij de conceptnota opmerkt, stilstaan bij eerder getrokken grenzen. Terecht wordt de vraag gesteld waarom de gezinsondersteunende pleegzorg enkel open staat voor kleine kinderen. Ook hieraan komt het voorstel van decreet tegemoet. Het Kinderrechtencommissariaat

¹⁹ Advies van het Kinderrechtencommissariaat bij de conceptnota, *Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 1192/2, 14.

²⁰ Opvolgingsrapport. Perspectief! Evaluatie van het Globaal Plan Jeugdzorg. Visie op en toekomstperspectieven voor welzijn van kinderen en jongeren, *Parl. St.* VI. Parl. 2008-09, nr. 2167/1, 62.

geeft ook aan dat de harmonisatie zal toelaten dat de overgang van de minderjarigenzorg naar de meerderjarigenzorg minder abrupt zal verlopen²¹.

De harmonisatie moet zich ook uiten op het vlak van administratieve aansturing: één administratie wordt verantwoordelijk voor pleegzorg.

4. Pleegzorg voor alle leeftijden

Pleegzorg staat open voor alle leeftijden. Het kan bijvoorbeeld gaan over minderjarigen in problematische leefsituaties of uit gezinnen met een tijdelijke ondersteuningsnood, kinderen of volwassenen met een handicap of met een psychiatrische problematiek.

Het voorstel van decreet bouwt bij de diensten voor pleegzorg aandacht in voor de transitie van minderjarigen in de pleegzorg naar de eventuele zorg voor meerderjarigen²². Een groot aantal minderjarigen die achttien worden, blijft nood hebben aan een of andere vorm van zorg of ondersteuning. Aan deze vaststelling kan niet voorbij worden gegaan. Wat geldt voor jongeren in de jeugdhulpverlening in het algemeen geldt uiteraard ook voor jongeren in de pleegzorg die meerderjarig worden. De diensten voor pleegzorg dienen daarom in te staan voor zorgcontinuïteit. De indieners van het voorstel van decreet wijzen er ook op dat oplopende studiekosten geen beletsel mogen vormen om de pleegzorg voort te zetten. Om die reden wordt in dit voorstel ook voorzien in een recht op volledige studietoelage voor het pleegkind (minderjarige) of de pleeggast (meerderjarige).

Zoals het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap voorschrijft, wil ook het voorstel van decreet waarborgen dat “personen met een handicap de kans hebben, op voet van gelijkheid met anderen, vrij hun verblijfplaats te kiezen, alsmede waar en met wie zij leven, en niet verplicht zijn te leven in een bepaalde leefstructuur”²³. Door de pleegzorg voor personen met een handicap uit de gehandicaptenzorg, aangestuurd door het IVA Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH), te halen, zet het voorstel van decreet in op de vermaatschappelijking van de zorg voor personen met een handicap. Dit betekent onder meer dat geen inschrijving meer vereist is bij het VAPH om als persoon met een handicap een beroep te kunnen doen op pleegzorg. Pleegzorg sluit geenszins de handicapspecifieke ondersteuning die ressorteert onder het VAPH uit (zie 5.6. combineerbaarheid van pleegzorg).

Pleegzorgplaatsing van een kind met een handicap en zeker van een volwassene met een handicap dient steeds in overleg en dialoog te gebeuren met de persoon met een handicap of zijn wettelijke vertegenwoordiger. Met de mening van de persoon met een handicap moet rekening worden gehouden, rekening houdend met zijn leeftijd en maturiteit.

5. Een gediversifieerd aanbod van pleegzorg

5.1. Algemeen

Dit voorstel van decreet beoogt een verdere differentiatie binnen de pleegzorg, zoals dit ook werd vooropgesteld in het Vlaams regeerakkoord 2009-2014. De schaalvergroting moet dit mogelijk maken. De brede gerichtheid van het pleegzorgaanbod wil bij uitstek mogelijk maken dat zorg op maat wordt gerealiseerd. Het is belangrijk om, rekening houdend met de diverse noden van pleegkinderen en/of pleeggasten op individueel niveau, een divers palet aan typemodules en modules binnen de pleegzorg te kunnen aanbieden.

²¹ Zie advies van het Kinderrechtencommissariaat bij de conceptnota, *Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 1192/2, 15.

²² Zie ook Richtlijn 27 VN-Resolutie ‘Guidelines for the Alternative Care of Children’: “Principles in the present Guidelines are also applicable, as appropriate, to young persons, already in alternative care and who need continuing care or support for a transitional period after reaching the age of majority under applicable law.”.

²³ Art. 19, a, VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap.

Deze diversiteit impliceert ook het integreren van behandelingspleegzorg als vorm van pleegzorg.

5.2. *Ondersteunende pleegzorg, perspectiefzoekende pleegzorg, perspectiefbiedende pleegzorg en behandelingspleegzorg*

Het voorstel van decreet maakt een onderscheid tussen ondersteunende pleegzorg, perspectiefzoekende pleegzorg, perspectiefbiedende pleegzorg en behandelingspleegzorg.

a) Ondersteunende pleegzorg

Ondersteunende pleegzorg is een vorm van pleegzorg ter ondersteuning van het gezin van het pleegkind of de pleeggast, hetzij voor een korte aaneengesloten periode, hetzij met afwisselend verblijf in dit gezin en in het pleeggezin voor meerdere korte periodes. Het doel is om gezinnen tijdelijk te ontlasten. Tot ondersteunende pleegzorg behoren onder meer pleegzorg tijdens weekends of vakanties, opvang in een logeergezin en andere vormen van kortdurende, situationele opvang waarbij het duidelijk is dat na de opvang het pleegkind of de pleeggast gewoon opnieuw kan worden opgevangen in het gezin waar hij regulier verblijft.

Deze vorm van pleegzorg moet per definitie laagdrempelig en vlot toegankelijk zijn. Dit moet zich in het bijzonder uiten in de administratieve lasten die tot een minimum moeten worden beperkt, waardoor het mogelijk wordt om ‘kort op de bal te spelen’. In zijn advies bij de conceptnota stelde het Kinderrechtencommissariaat dat het incorporeren van de gezinsondersteunende pleegzorg bij de nieuwe diensten voor pleegzorg “er niet [mag] voor zorgen dat het opgeslorpt wordt door de zwaardere hulpvormen”²⁴. De indieners kiezen er daarom uitdrukkelijk voor te bepalen dat de ondersteunende pleegzorg rechtstreeks toegankelijk is, ongeacht of deze voor minderjarigen of meerderjarigen bestemd is. Hiermee wordt, wat kinderen en jongeren betreft, de link gelegd met de decretale bepalingen inzake integrale jeugdhulp, waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening.

De reeds bestaande gezinsondersteunende pleegzorg krijgt met dit voorstel van decreet – na meer dan twee decennia van projectfinanciering – een recurrente inbedding in de regelgeving.

b) Perspectiefzoekende pleegzorg

Perspectiefzoekende pleegzorg is een vorm van pleegzorg gedurende een periode van maximaal zes maanden, eenmalig verlengbaar met maximaal zes maanden, waarbij een duidelijk perspectief (bijvoorbeeld terug naar huis of een langer verblijf in een pleeggezin) voor het pleegkind of de pleeggast wordt ontwikkeld. Tijdens deze periode wordt, eventueel in samenwerking met andere welzijnsvoorzieningen, intensief gewerkt aan de verbetering van de thuissituatie opdat het pleegkind of de pleeggast zo mogelijk toch terug naar huis kan. Indien dit aanbod niet leidt tot een terugkeer naar huis, dan is het resultaat een duidelijke beslissing over wat dan wel het perspectief is. Alleen wanneer er sprake is van een aantoonbare verandering van de oorspronkelijke gezinssituatie, kan de termijn met nog eens zes maanden worden verlengd.

c) Perspectiefbiedende pleegzorg

Perspectiefbiedende pleegzorg is pleegzorg met een continu en langdurig karakter. Het doel van perspectiefbiedende pleegzorg is het creëren van continuïteit, opvoedingszekerheid en optimale ontwikkelingskansen.

²⁴ Zie advies van het Kinderrechtencommissariaat bij de conceptnota, *Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 1192/12, 15.

Het voorstel van decreet sluit niet uit dat een dienst voor pleegzorg een module binnen de perspectiefbiedende pleegzorg aanbiedt zonder eerst een module binnen de perspectiefzoekende pleegzorg te hebben aangeboden, voor zover dit niet strijdig is met een beslissing inzake hulp en bijstand van het Bureau voor Bijzondere Jeugdbijstand of een maatregel van de jeugdrechtbank waarbij pleegzorg wordt opgelegd.

Bij de principes die pleegzorg schragen (zie 2), wordt tijdelijkheid niet expliciet naar voren geschoven. De indieners van dit voorstel van decreet stellen immers vast dat een reïntegratie in het natuurlijke gezin niet altijd mogelijk is. Tegelijk is het een bewuste keuze om in dit voorstel van decreet geen koppeling te maken met (binnenlandse) adoptie, waarvoor een nieuwe normering wordt ontwikkeld. Dit sluit niet uit dat sommige pleegzorgers in de perspectiefbiedende pleegzorg open staan voor het adopteren van pleegkinderen die gedurende lange tijd deel uitmaakten van het pleeggezin.

d) Behandelingspleegzorg

Behandelingspleegzorg is een vorm van pleegzorg waarbij een dienst voor pleegzorg al dan niet in combinatie met een andere typemodule buiten de pleegzorg of een andere vorm van hulp- en dienstverlening of in samenwerking met een psychiatrische ziekenhuisdienst wat de psychiatrische gezinsverpleging betreft, voorziet in een behandeling voor een pleegkind of een pleeggast en een intensieve training en begeleiding van de pleegzorger.

De frequentie van de begeleiding is hoger dan bij andere vormen van pleegzorg.

5.3. Typemodules en modules van pleegzorg

Om duidelijkheid te creëren voor alle betrokkenen opteren de indieners van het voorstel van decreet voor een duidelijke explicitering van de diverse vormen van pleegzorg in termen van typemodules en modules van pleegzorg. Een typemodule is een eenheid van hulpverlening binnen een vorm van pleegzorg, gebaseerd op een functie of op een specifiek omschreven kernproces van pleegzorg. Een module is een afgebakende eenheid van hulpverlening, gebaseerd op één typemodule.

Een diversiteit aan pleegzorgmodules maakt dat een kandidaat-pleegzorger kan kiezen voor het aanbieden van die module(s) die het best aansluit(en) bij zijn eigen mogelijkheden en wensen.

Met betrekking tot de modulering benadrukt het plan Perspectief (2008) dat het een permanente opdracht blijft van de diensten om “de uitgeschreven modules waar nodig te actualiseren en nieuwe modules uit te schrijven om in te spelen op nieuwe problematieken, hulpverlenende inzichten, methodieken enzovoort.”²⁵

Het differentiëren van het aanbod in (type)modules betekent geenszins dat pleeggezinnen niet zouden kunnen doorgroeien van de ene naar de andere vorm van pleegzorg. Zo moet het bijvoorbeeld mogelijk zijn dat een pleeggezin in een concrete pleegzorgsituatie start als crisisopvanggezin en voor het pleegkind of de pleeggast doorgroeit naar een meer stabiel, perspectiefbiedend pleeggezin. Deze ‘doorgroeimogelijkheid’ zal garanderen dat pleegkinderen of pleeggasten meer continuïteit ervaren binnen het hele pleegzorgtraject, in de zin dat ze dan minder overgeplaatst worden van het ene naar het andere pleeggezin. In die situaties moet men er wel rekening mee houden dat het bestand voor pleegouders voor crisisopvang en voor kortdurende opvang sneller opgevuld zal raken.

²⁵ Opvolgingsrapport. Perspectief! Evaluatie van het Globaal Plan Jeugdzorg. Visie op en toekomstperspectieven voor welzijn van kinderen en jongeren, *Parl. St. VI*. Parl. 2008-09, nr. 2167/1, 59.

5.4. De crisispleegzorg

Een dienst voor pleegzorg moet ondersteunende pleegzorg aanbieden. Crisispleegzorg moet hier deel van uitmaken (artikel 7). In ieder geval moet bewaakt worden dat er ‘zuinig’ wordt omgesprongen met crisispleeggezinnen. Crisispleegzorg is een zeer intensieve vorm van pleegzorg die heel wat draagkracht vraagt van pleegzorgers²⁶.

De diensten voor pleegzorg moeten instaan voor de vorming van kandidaat-pleegzorgers, pleegzorgers en pleeggezinnen. Gezien het specifieke karakter van crisispleegzorg is een geëigende vorming rond crisispleegzorg aangewezen.

5.5. De psychiatrische gezinsverpleging

Van oudsher bestaat in Geel de voor België unieke formule van de psychiatrische gezinsverpleging, aangestuurd door het Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis van Geel. De psychiatrische gezinsverpleging wordt in de federale regelgeving gedefinieerd als een functie met kenletter Tf en als “een hospitalisatievorm voor psychisch gestoorde patiënten, waarvan het psychisch en sociaal evenwicht enkel kan gehandhaafd blijven mits de permanente zorg verstrekt door een pleeggezin en de therapeutische begeleiding van een multidisciplinaire behandelingsteam, binnen het organisatorische kader van een psychiatrische ziekenhuisdienst”²⁷. Tijdens de behandeling worden de patiënten gehuisvest in een pleeggezin waar ze deelnemen aan het gezinsleven. Zij brengen er de volledige dag of een gedeelte van de dag door²⁸. De psychiatrische gezinsverpleging koppelt de opvang van de patiënt los van het psychiatrisch behandelingsmoment. Hierdoor voelt de patiënt zich in het gezin veilig en geborgen. De psychiatrische ziekenhuisdienst moet volgens de federale normering instaan voor de functie van gezinsverpleging, de behandeling van de patiënt en de kwaliteit van de verzorging in het pleeggezin²⁹.

Een volledige integratie van de psychiatrische gezinsverpleging in de diensten voor pleegzorg is, gezien de federale normering, niet mogelijk. Het voorstel van decreet bepaalt daarom de vergunningsvoorwaarde dat de Vlaamse Regering de psychiatrische gezinsverpleging van een psychiatrische ziekenhuisdienst slechts kan vergunnen op basis van een samenwerkingsovereenkomst tussen het betrokken ziekenhuis en een vergunde dienst voor pleegzorg. Het op 23 december 2010 door het Vlaams Parlement aangenomen voorstel van resolutie betreffende de organisatie en vermaatschappelijking van de geestelijke gezondheidszorg vraagt om de aanwending van de programmatie voor psychiatrische gezinsverpleging op Vlaams niveau mogelijk te maken (*Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 487/3). Met de constellatie die dit voorstel van decreet beoogt, wordt dit gefaciliteerd.

5.6. Combineerbaarheid van pleegzorg

In opvolging van het Vlaams regeerakkoord 2009-2014 stelt het voorstel van decreet ook de combineerbaarheid van pleegzorg met andere vormen van hulpverlening op³⁰. Het Kinderrechtencommissariaat stelde vast dat het niet kunnen combineren van hulpverleningsvormen een groot gebrek is, waardoor te veel fragmentarisch gewerkt wordt met een gezin³¹.

²⁶ Zie conceptnota p. 16.

²⁷ Art. 1, §1, KB 10 april 1991 houdende vaststelling van de normen waaraan de functie van psychiatrische gezinsverpleging moet voldoen om te worden erkend, *BS* 30 april 1991.

²⁸ Art. 1, §2, KB 10 april 1991.

²⁹ Art. 2, §2, KB 10 april 1991.

³⁰ Zie conceptnota p. 15-16.

³¹ Zie advies van het Kinderrechtencommissariaat bij de conceptnota, *Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 1192/2, 16.

Het voorstel van decreet legt de Vlaamse Regering op om te bepalen welke typemodules in de pleegzorg gecombineerd kunnen worden met andere typemodules buiten de pleegzorg of andere vormen van hulp- en dienstverlening.

Pleegzorg moet minstens gecombineerd kunnen worden, onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering moet bepalen, met thuisbegeleiding uit de bijzondere jeugdbijstand en de gehandicaptenzorg. Het is niet zo dat bij pleegzorg a priori gedacht moet worden aan het inschakelen van een thuisbegeleidingsdienst. Diensten voor pleegzorg hebben zelf ook een verantwoordelijkheid op dit vlak. Zij moeten in dat verband instaan voor de pleegzorggebonden begeleiding van de gezinnen waarvan de ouders of wettelijke vertegenwoordigers van de pleegkinderen of de pleeg gasten deel uitmaken.

5.7. *Nazorg*

Uit de VN-Resolutie ‘Guidelines for the Alternative Care of Children’ leiden we af dat nazorg tot het takenpakket van de diensten voor pleegzorg moet behoren: “Special preparation, support and counselling services for foster carers should be developed and made available to carers at regular intervals, before, during and after the placement.” (richtlijn 119). Diensten voor pleegzorg worden ermee belast een passende nazorg aan te bieden voor pleegkinderen, pleeg gasten, ouders, pleegzorgers en pleeg gezinnen³².

6. De keuze voor schaalvergroting

In ‘Perspectief! Evaluatie van het Globaal Plan Jeugdzorg’ werd gesteld: “Vlaanderen telt vandaag verschillende erkende diensten voor pleegzorg. Verschillende diensten hebben meerdere werkingsplaatsen en erkenningen binnen verschillende sectoren. Deze versnippering beperkt enerzijds de eenduidigheid en de transparantie van het aanbod voor verwijzende instanties, (kandidaat-)pleegouders, ... Anderzijds stellen we vast dat de diensten voor pleegzorg geen gecoördineerd beleid voeren betreffende de bekendmaking van pleegzorg, de selectie en vorming van pleeg gezinnen, de intake van pleegkinderen en de matching van pleegkind met pleeg gezin.”³³. Het beleid gaf hierbij aan in eerste instantie het model van het Pleegzorgpunt Limburg te willen installeren in geheel Vlaanderen. En verder: “Op deze constructieve samenwerkingsverbanden bouwen we verder. Samen met de pleegzorgsector passen we de regelgeving aan opdat het provinciale pleegzorgpunt zijn vertaling krijgt in de manier waarop het aanbod erkend en gesubsidieerd wordt: we werken toe naar zes erkende provinciale diensten voor pleegzorg en naar een schaalvergroting. Door de erkenning van provinciale diensten voor pleegzorg wensen we via een schaalvergroting de efficiëntie en de performantie van de pleegzorgstructuren te verhogen.”³⁴.

Dit voorstel van decreet bevestigt dit: alle pleegzorggerelateerde taken worden ondergebracht binnen één organisatie, een organisatie waarvan het werkingsgebied de provincie is. In een aangenomen actualiteitsmotie van Katrien Schryvers en anderen vroeg het Vlaams Parlement overigens werk te maken van “de provinciale organisatie van de pleegzorgdiensten”³⁵.

De indieners beseffen dat het realiseren van schaalvergroting een ingrijpende operatie op het terrein uitmaakt: van 24 diensten voor pleegzorg zullen we komen tot 5 diensten. Hier voor moet een realistisch tijdspad worden uitgetekend, zonder evenwel de uitvoering van

³² Zie conceptnota p. 23.

³³ Opvolgingsrapport. Perspectief! Evaluatie van het Globaal Plan Jeugdzorg. Visie op en toekomstperspectieven voor welzijn van kinderen en jongeren, *Parl. St. VI. Parl.* 2008-09, nr. 2167/1, 58.

³⁴ *Ibid.*, 62.

³⁵ Actualiteitsmotie van Katrien Schryvers, Vera Jans, Tom Dehaene, Else De Wachter, John Crombez, Danielle Godderis-T’Jonck en Lies Jans tot besluit van het op 18 mei 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het detecteren en voorkomen van gevallen van kindermishandeling in de pleegzorg, *Parl. St. VI. Parl.* 2010-11, nr. 1156/1.

het decreet op de lange baan te schuiven. Het voorstel van decreet wil in dat verband faciliterend werken door ook infrastructuursubsidiëring mogelijk te maken.

Schaalvergroting van de organisatie van pleegzorg impliceert geenszins dat pleegzorg drempelverhogend moet worden of dat diensten voor pleegzorg niet meer zouden moeten investeren in contacten met het ruimere veld van welzijnsvoorzieningen.

Schaalvergroting moet pleegzorg meer als een coherent en slagkrachtig aanbod met diverse modules zichtbaar maken. Dit zal bijdragen tot een grotere bekendheid van pleegzorg. Sterke en sterk zichtbare diensten voor pleegzorg kunnen krachtiger investeren in acties die pleegzorg bekendheid geven en die inzetten op het werven van en verwerven van een voldoende grote diversiteit aan kandidaat-pleegzorgers. Met schaalvergroting moeten de kansen op een ‘matching’ tussen pleegkinderen en pleeggasten en kandidaat-pleeggezinnen worden geoptimaliseerd. In de reeds aangehaalde actualiteitsmotie van Katrien Schryvers en anderen werden overigens maatregelen bepleit “voor een betere ‘matching’ tussen pleegkinderen en pleegouders”. De schaalvergroting laat ook de opbouw van specifieke deskundigheid binnen de pleegzorg toe.

7. Voldoende pleegzorgers die een stabiel gezinsleven kunnen bieden

7.1. Algemeen

Een decreet kan niet uit het niets het aantal kandidaat-pleegzorgers verhogen. Dit kan wel indirect worden bewerkstelligd, bijvoorbeeld vanuit de taakstelling voor organisaties of door het wegwerken van financiële drempels bij mogelijke pleegzorgers.

7.2. Bekendmaking van pleegzorg

Het voorstel schept de decretale basis om recurrent middelen vrij te maken voor de bekendmaking van pleegzorg. De Vlaamse Regering zal in het kader van haar beleid met betrekking tot pleegzorg een convenant afsluiten met een partnerorganisatie die over deskundigheid beschikt op het vlak van pleegzorg. Deze partnerorganisatie zal onder meer pleegzorg bekend moeten maken. De diensten voor pleegzorg moeten eveneens pleegzorg bekendmaken, maar dit in samenwerking met de partnerorganisatie. Dit model moet een optimale aanwending van de middelen voor de bekendmaking van pleegzorg mogelijk maken.

7.3. Screening van kandidaat-pleeggezinnen en pleeggezinnen

Aanbeveling nr. (87) 6 van 20 maart 1987 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa over pleeggezinnen bepaalt: “National legislation should provide a system of supervision in order to ensure that they provide the necessary moral and material conditions for the proper development of the child, in particular by means of their personal qualities, especially their ability to bring up the child, and their housing conditions. (...). The supervision should be based:

- on information given by the foster parents to the competent authority, or
- on an authorisation system, or
- on any other means which would enable this objective to be attained, for example a system of official approval of persons who regularly receive children. In any event the competent authority should intervene and provide support where the interests of the child so require.” (principe 1).

Kandidaat-pleegzorgers en pleegzorgers begrijpen dat zij gescreend worden en hoeven hierdoor geenszins ontmoedigd te worden. De diensten voor pleegzorg worden belast met deze screening. De screening houdt in dat per pleegkind of pleeggast een kandidaat-pleeg-

zorger of een pleegzorger moet beschikken over een attest om het pleegkind of de pleeg-gast te kunnen opvangen.

Het voorstel van decreet bepaalt dat een attest kan worden toegekend indien voor alle meerderjarige leden van het kandidaat-pleeggezin of het pleeggezin een recent uittreksel uit het strafregister volgens model 2 aan de dienst voor pleegzorg wordt voorgelegd. Hier-uit moet blijken dat er in hoofde van de personen geen elementen bestaan die onverzoen-baar zijn met pleegzorg.

Een tweede voorwaarde is dat het pleeggezin over voldoende draagkracht moet beschik-ken om het pleegkind of de pleeggast een stabiel leefklimaat te bieden. Met deze voor-waarde ('voldoende draagkracht' en 'stabiel leefklimaat') wordt geen uitspraak gedaan over wat een ideaal gezinsleven is voor de 'natuurlijke' leden van een gezin, laat staan voor pleegkinderen of pleeggasten. Het voorstel van decreet spreekt zich niet uit over het aan-tal pleegkinderen of pleeggasten dat in een pleeggezin mag worden opgevangen. Ook hier biedt het draagkracht-criterium voldoende houvast.

Pleegzorg moet gedragen zijn door het gezin. Een derde voorwaarde is dan ook dat de leden van het gezin van de kandidaat-pleegzorger of de pleegzorger moeten worden betrokken bij de kandidaatstelling door de kandidaat-pleegzorger of de pleegzorger. De methodologie die gevolgd moet worden om deze betrokkenheid aan te tonen wordt niet vastgelegd in het voorstel van decreet. De indieners van het voorstel van decreet vragen, gevolg gevend aan het advies van het Kinderrechtencommissariaat bij de conceptnota, bij-zondere aandacht voor de betrokkenheid van de kinderen van het (kandidaat-)pleeggezin.

Op de voorwaarde dat men over een attest moet beschikken om een pleegkind of een pleeggast te kunnen opvangen, bestaan drie uitzonderingen. Een netwerkpleeggezin kan een pleegkind of een pleeggast opvangen zonder te beschikken over een attest van een vergunde dienst voor pleegzorg wanneer:

- 1° een pleegkind aan een pleeggezin wordt toegewezen door de jeugdrechtbank;
- 2° de onmiddellijke opvang van een pleegkind of een pleeggast door een pleeggezin nood-zakelijk is in het belang van het pleegkind of de pleeggast;
- 3° het pleegkind of de pleeggast reeds verblijft bij het netwerkpleeggezin.

Deze uitzonderingen zijn evenwel relatief: de pleegzorger moet zo snel mogelijk en uiter-lijk binnen de zes weken beschikken over een attest van een vergunde dienst voor pleeg-zorg.

De toekenning of weigering van een attest moet schriftelijk worden gemotiveerd. Aan de kandidaat-pleegzorger of de pleegzorger moet een afschrift van deze beslissing worden bezorgd.

Een pleegzorger moet een wijziging van de gezinssamenstelling tijdens de pleegzorg mel-den aan de dienst voor pleegzorg. Ten aanzien van een nieuw meerderjarig gezinslid moet worden nagegaan of aan de gestelde voorwaarden (uittreksel uit het strafregister, vol-doende draagkracht om stabiel leefklimaat te kunnen bieden en betrokkenheid) wordt voldaan.

Een dienst voor pleegzorg kan te allen tijde een attest intrekken indien hij oordeelt dat het pleeggezin niet langer over voldoende draagkracht beschikt om een pleegkind of een pleeggast op te vangen. De intrekking moet schriftelijk worden gemotiveerd. Een afschrift van deze beslissing moet aan de pleegzorger worden bezorgd.

De weigering of intrekking van een attest moet worden gemeld aan de Vlaamse Rege-ring. Deze weigeringen of intrekkingen zullen worden opgenomen in een register dat een

dienst voor pleegzorg steeds moet consulteren bij een nieuwe screening. De duurtijd van de bewaring van de weigering of de intrekking van het attest moet door de Vlaamse Regering worden bepaald.

Het voorstel van decreet voorziet in een procedure in hoofde van een (kandidaat-)pleegzorger wanneer een attest wordt geweigerd of ingetrokken. Een herscreening is mogelijk op aanvraag bij een andere dienst voor pleegzorg. De dienst voor pleegzorg die bevoegd is voor de herscreening, wordt aangewezen door de diensten onderling volgens een jaarlijks wisselend rotatiesysteem. Voor het overige blijft de dienst voor pleegzorg die het attest initieel weigerde of introk, de enige bevoegde dienst voor pleegzorg.

Deze procedure werkt niet opschortend: bij een intrekking van het attest wordt het attest niet voorlopig behouden door de pleegzorger in afwachting van een beslissing naar aanleiding van een herscreening door een andere dienst voor pleegzorg.

Wanneer ook de herscreening niet leidt tot de toekenning van een attest, kan een bezwaarprocedure aanhangig worden gemaakt bij de Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Deze adviescommissie wordt herbenoemd als Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers.

7.4. Versterking van het financiële draagvlak voor pleegzorg

Het voorstel van decreet wil niet dat pleegzorgers professionelen worden³⁶. Dit zou de eigenheid van pleegzorg, die steunt op de authentieke kracht van een gezin, ongedaan maken. Ook pleegzorgers zelf zijn geen vragende partij om van pleegzorg een professioneel engagement te maken. Zij zijn ook geen vragende partij om hun kostenvergoeding te zien evolueren naar een loon. Van pleegzorgers wordt niet verwacht dat ze als professionele hulpverleners optreden in hun eigen gezinscontext, laat staan dat ze ‘supermensen’ zouden moeten zijn.

Pleegzorg hoeft ook geenszins te betekenen dat pleegzorgers hun job opgeven om pleegzorg te kunnen aanbieden. De indieners van het voorstel van decreet stellen tegelijk vast dat het aantal pleegzorgers voor heel jonge kinderen te beperkt is³⁷. Het voorstel wijzigt op dat vlak het decreet houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters; de bijdrage die pleegzorgers in de inkomensgerelateerde, voorschoolse kinderopvang voor het pleegkind zullen betalen, wordt de laagst gangbare bijdrage, onafhankelijk van het inkomen van het pleeggezin. Het Kinderrechtencommissariaat merkte in zijn advies bij de conceptnota op dat pleegzorg voor heel jonge kinderen gepaard gaat met oplopende kosten (bijvoorbeeld het aankopen van een kinderkwagen)³⁸. Ook de kosten van kinderopvang zijn een remmende factor. Hieraan komt het voorstel van decreet dus apart tegemoet³⁹.

De indieners van het voorstel van decreet benadrukken het belang van een kostendekkende vergoeding van pleegzorgers. De verschillende kostenvergoedingen die tot dusver gangbaar waren in de sectorale regelgevingen, zullen worden geharmoniseerd. Het voorstel van decreet reikt enkele parameters aan voor differentiatie van deze kostenvergoeding. De Vlaamse Regering moet per pleegkind of pleeggast en per opvangdag in het pleeggezin een forfaitaire kostenvergoeding toekennen aan de pleegzorgers met een attest. Deze kostenvergoeding kan onder meer verschillen op basis van:

- de leeftijd van het pleegkind of de pleeggast;

³⁶ Zie conceptnota p. 21.

³⁷ Zie schriftelijke vraag nr. 297 van 5 maart 2012 van Katrien Schryvers aan Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Jo Vandeuren over de plaatsing van kinderen tussen 0 en 3 jaar.

³⁸ Zie advies van het Kinderrechtencommissariaat bij de conceptnota, *Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 1192/2, 11.

³⁹ Zie conceptnota p. 22.

- de vormen van pleegzorg en de typemodules binnen de pleegzorg;
- de beschikbaarheid in hoofde van de pleegzorgers over de gezinsbijslag ten voordele van het pleegkind of de pleeggast.

De kostenvergoeding is bestemd voor het dekken van reguliere kosten. Daarnaast wordt voorzien in de toekenning van tegemoetkomingen voor bijzondere kosten door de Vlaamse Regering (niet door de diensten voor pleegzorg) voor bijzondere kosten, gericht op het behoud of het herstel van de fysieke en/of psychische integriteit van het pleegkind of de pleeggast.

Het voorstel van decreet is ook faciliterend voor pleegzorg doordat een pleegkind of een pleeggast voortaan sowieso recht heeft op een volledige studietoelage op voorwaarde dat de pleegzorg in het pleeggezin langer dan één jaar duurt.

8. Toelichting bij de artikelen

Voorafgaande opmerking

Wat betreft de mogelijkheden van de Vlaamse Regering bij het nemen van een besluit, moet een onderscheid worden gemaakt naargelang het gaat om besluiten in het raam van de algemene uitvoeringsbevoegdheid, dan wel in het raam van een uitdrukkelijke machtiging:

- artikel 20, bijzondere wet hervorming instellingen: “De Regering maakt de verordeningen en neemt de besluiten die voor de uitvoering van de decreten nodig zijn, zonder ooit de decreten zelf te mogen schorsen of vrijstelling van hun uitvoering te mogen verlenen.”. Hiermee wordt rechtstreeks een uitvoeringsbevoegdheid toegekend aan de Vlaamse Regering; een decretale machtiging is hiervoor overbodig. De indieners van dit voorstel van decreet houden hier dan ook aan vast. Bij de uitvoering moeten hogere rechtsnormen worden geëerbiedigd (hiërarchie der rechtsnormen). Een uitvoeringsbesluit mag weliswaar uitvoeringsmaatregelen bepalen voor de decretaal reeds gestelde voorwaarden en binnen de grenzen daarvan, maar mag deze voorwaarden niet verstrengen. In het kader van zijn algemene uitvoeringsbevoegdheid mag de uitvoerende macht immers de draagwijdte van de wet niet uitbreiden of beperken; hij moet uit het beginsel van de wet en uit haar algemene opzet de gevolgen afleiden die er natuurlijk uit voortvloeien volgens de geest van de wet en de oogmerken die zij nastreeft;
- artikel 78, bijzondere wet hervorming instellingen: “De Regering heeft geen andere macht dan die welke de Grondwet en de wetten en decreten krachtens de Grondwet uitgevaardigd, haar uitdrukkelijk toekennen.”. Een uitvoeringsbesluit mag bepalingen treffen die verder gaan dan het louter uitvoeren van een decreet, op voorwaarde dat het hiertoe uitdrukkelijk gemachtigd is door het decreet. Deze bevoegdheid moet steeds binnen de door de decreetgever gestelde grenzen worden uitgeoefend, waarbij de bevoegdheidstoekenning beperkend moet worden geïnterpreteerd.

Artikel 1

Voor dit artikel is geen commentaar vereist.

Artikel 2

Dit artikel definieert de centrale begrippen van het voorstel van decreet.

Pleegzorg is in dit voorstel van decreet zorg waarbij een pleegzorger vrijwillig, onder begeleiding van een dienst voor pleegzorg en tegen een kostenvergoeding, een of meerdere

pleegkinderen en/of pleeggasten opvangt in het eigen gezin. Er is geen pleegzorg zonder tussenkomst van een dienst voor pleegzorg. Pleegzorg is geen adoptie of pleegvoogdij.

Een pleegzorger is een meerderjarige natuurlijke persoon die een of meerdere pleegkinderen en/of pleeggasten in het eigen gezin (het pleeggezin) opvangt. Pleegkinderen en pleeggasten zijn respectievelijk minderjarigen en meerderjarigen voor wie pleegzorg wordt georganiseerd. Meerderjarigen die in het kader van de voortgezette jeugdhulpverlening een beroep doen op pleegzorg, zijn uiteraard ook pleeggasten.

Bij een pleeggezin, het gezin van de pleegzorger, wordt een onderscheid gemaakt tussen een netwerkpleeggezin en een bestandspleeggezin. Een netwerkpleeggezin is een pleeggezin dat een pleegkind of een pleegvast uit het eigen familiale of sociale netwerk opvangt. Een bestandspleeggezin is een pleeggezin dat een pleegkind of pleegvast opvangt die voordien geen deel uitmaakte van het eigen familiale of sociale netwerk. Aan deze begrippen wordt, bij gebrek aan beter, vastgehouden. Voor netwerkpleegzorg en bestandspleegzorg werden betere benamingen gezocht, maar niet gevonden. Ook de optie om in de nieuwe regelgeving enkel van pleegzorg gewag te maken, en daar waar nodig te verwijzen naar het familiale of sociale netwerk, bleek niet opportuun.

Dit artikel bevat ook de definities van de vier vormen van pleegzorg: ondersteunende pleegzorg, perspectiefzoekende pleegzorg, perspectiefbiedende pleegzorg en behandelingspleegzorg.

- Ondersteunende pleegzorg is een vorm van pleegzorg ter ondersteuning van het gezin van het pleegkind of de pleegvast. Dit kan voor een korte aaneengesloten periode of voor meerdere korte periodes met afwisselend verblijf in het eigen gezin en het pleeggezin.
- Perspectiefzoekende pleegzorg is een vorm van pleegzorg waarbij een duidelijk perspectief voor het pleegkind of de pleegvast wordt ontwikkeld. Dit perspectief kan ook buiten de pleegzorg gelegen zijn. Perspectiefzoekende pleegzorg is mogelijk voor een periode van maximaal zes maanden. Deze termijn kan eenmalig worden verlengd met maximaal zes maanden.
- Perspectiefbiedende pleegzorg is pleegzorg met een continu en langdurig karakter.
- Bij behandelingspleegzorg wordt voorzien in zowel een behandeling voor een pleegkind of een pleegvast als een intensieve training en begeleiding van de pleegzorger. Deze behandeling en training en begeleiding moet de dienst voor pleegzorg:
 - 1° zelf aanbieden;
 - 2° in combinatie met een andere typemodule buiten de pleegzorg of een andere vorm van hulp- en dienstverlening; of
 - 3° in samenwerking met een psychiatrische ziekenhuisdienst wat de psychiatrische gezinsverpleging betreft. Dit is een specifieke formule, zoals gedefinieerd in het koninklijk besluit van 30 april 1991 houdende vaststelling van de normen waaraan de functie van de psychiatrische gezinsverpleging moet voldoen om te worden vergoed. Het is de bedoeling om psychiatrische gezinsverpleging mogelijk te maken in geheel Vlaanderen.

Behandelingspleegzorg voor psychiatrische patiënten hoeft niet beperkt te blijven tot deze formule. Zo kan behandelingspleegzorg ook pleegzorg omvatten voor pleegkinderen die in psychiatrische settings, buiten psychiatrische gezinsverpleging om, worden behandeld. Ook in dat geval is een intensieve training en begeleiding van de pleegzorger vereist opdat de aangeboden pleegzorg zou voldoen aan de definitie van behandelingspleegzorg.

Opgelet: de definitie van behandelingspleegzorg geeft de essentie weer van behandelingspleegzorg. Deze definitie moet samen worden gelezen met artikel 5 van het voorstel van decreet volgens hetwelk de Vlaamse Regering de typemodules in de pleegzorg moet bepalen die gecombineerd kunnen worden met andere typemodules buiten de pleegzorg of andere vormen van hulp- en dienstverlening.

Artikel 2 definieert tot slot ‘typemodules’ en ‘modules’. Een typemodule is een eenheid van hulpverlening of zorg, gebaseerd op een functie of op een specifiek omschreven kernproces van hulpverlening of zorg. Een module is een afgebakende eenheid van hulpverlening of zorg, gebaseerd op één typemodule.

Artikelen 3 tot en met 6 en 32

De artikelen 3 tot en met 6 leggen het aanbod van pleegzorg vast.

Artikel 3

Het voorstel van decreet onderscheidt vier vormen van pleegzorg: ondersteunende pleegzorg, perspectiefzoekende pleegzorg, perspectiefbiedende pleegzorg en behandelingspleegzorg. De typemodules en modules binnen de pleegzorg maken deel uit van een van deze vormen van pleegzorg. De typemodules binnen de pleegzorg moeten door de Vlaamse Regering worden bepaald op basis van frequentie, duur, intensiteit en doelgroep. Wat de duur betreft: een typemodule kan ook van onbepaalde duur zijn. De Vlaamse Regering dient eveneens de procedure voor het beschrijven van de modules binnen de pleegzorg te bepalen.

Artikel 4

Artikel 4 legt de Vlaamse Regering op om de typemodules te bepalen die hetzij rechtstreeks, hetzij niet rechtstreeks toegankelijk zijn. Het voorstel van decreet bepaalt dit zelf voor de ondersteunende pleegzorg die rechtstreeks toegankelijk is⁴⁰.

Artikel 5

Artikel 5 legt de Vlaamse Regering op om de typemodules in de pleegzorg te bepalen die gecombineerd kunnen worden met te bepalen andere typemodules buiten de pleegzorg of andere vormen van hulp- en dienstverlening. Het voorstel van decreet legt evenwel reeds een combinatiemogelijkheid vast. Pleegzorg kan worden gecombineerd met thuisbegeleiding zoals deze sectoraal genormeerd is in de gehandicaptenzorg en de bijzondere jeugdbijstand. De voorwaarden voor het combineren van pleegzorg en thuisbegeleiding moeten door de Vlaamse Regering worden bepaald. De indieners van het voorstel van decreet stellen dus niet dat deze combinatie een automatisme zou moeten zijn. Het is bovendien duidelijk dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de begeleidingstaken van een dienst voor pleegzorg en deze van een thuisbegeleidingsdienst. Om die reden is er, wat de taken van een dienst voor pleegzorg betreft, ook sprake van de ‘pleegzorggebonden’ begeleiding van de gezinnen waarvan de ouders of wettelijke vertegenwoordigers van de pleegkinderen of de pleeg gasten deel uitmaken.

Artikelen 6 en 32

De psychiatrische gezinsverpleging, zoals deze federaal genormeerd is, kan niet zonder meer in de nieuwe systematiek van de diensten voor pleegzorg worden geïntegreerd. Tegelijk is er de terechte vraag om in een duidelijke koppeling met pleegzorg te voorzien. Arti-

⁴⁰ Zie conceptnota p. 15.

kel 6 legt daarom de aanvullende erkenningsvoorwaarde op dat de Vlaamse Regering de psychiatrische gezinsverpleging van een psychiatrische ziekenhuisdienst slechts kan erkennen op basis van een samenwerkingsovereenkomst tussen het betrokken ziekenhuis en een vergunde dienst voor pleegzorg. Deze overeenkomst moet minstens betrekking hebben op de volgende taken van een dienst voor pleegzorg:

- het actief zoeken naar mogelijke netwerkgezinnen en het werven van mogelijke bestandspleeggezinnen;
- het screenen van kandidaat-pleeggezinnen en pleeggezinnen;
- het onthaal en de verheldering van de zorgvraag van een persoon of zijn wettelijke vertegenwoordiger en het desgevallend indiceren van rechtstreeks toegankelijke pleegzorg;
- het zoeken naar het meest geschikte pleeggezin voor een persoon voor wie pleegzorg wordt georganiseerd;
- de vorming van kandidaat-pleegzorgers, pleegzorgers en pleeggezinnen;
- het instaan voor een correcte en passende informatieverstrekking aan de pleeggast over de aard en de draagwijdte van de pleegzorg;
- de begeleiding van pleegkinderen of pleeggasten;
- de ondersteuning en begeleiding van pleegzorgers en pleeggezinnen;
- de pleegzorggebonden begeleiding van de gezinnen waarvan de ouders of wettelijke vertegenwoordigers van de pleegkinderen of de pleeggasten deel uitmaken;
- het instaan voor zorgcontinuïteit.

Artikel 32 van het voorstel van decreet wijzigt het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Geel en Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Rekem. Het Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum (OPZ) Geel wordt in dit decreet belast met het beheer en de organisatie van psychiatrische gezinsverpleging. Deze taak wordt gepreciseerd in die zin dat het beheer en de organisatie van psychiatrische gezinsverpleging voortaan moet gebeuren op basis van een samenwerkingsovereenkomst met een vergunde dienst voor pleegzorg zoals hierboven bedoeld. Dit voorstel van decreet bepaalt overigens niet dat psychiatrische gezinsverpleging enkel vanuit het OPZ Geel tot stand kan komen (cf. supra).

Dit voorstel van decreet heeft tot gevolg dat (kandidaat-)pleegzorgers ook in het kader van de psychiatrische gezinsverpleging over een attest (cf. artikel 14) moeten beschikken en op die basis gerechtigd zijn op een forfaitaire kostenvergoeding in de zin van artikel 16.

Artikel 7

De opdracht en taken van de diensten voor pleegzorg worden vastgelegd in artikel 7.

Om vergund te worden en te blijven moet een dienst voor pleegzorg de vier vormen van pleegzorg aanbieden. Dit houdt niet in dat alle mogelijke typemodules binnen een vorm van pleegzorg moeten worden aangeboden. Crisispleegzorg moet als onderdeel van de ondersteunende pleegzorg wel worden aangeboden.

Op een dienst voor pleegzorg rusten de volgende taken:

- pleegzorg bekendmaken. Dit moet gebeuren in samenwerking met de partnerorganisatie;
- actief zoeken naar mogelijke netwerkpleeggezinnen en werven van mogelijke bestandspleeggezinnen. Het woord ‘actief’ duidt erop dat de diensten voor pleegzorg ook binnen het familiale of sociale netwerk van een persoon moeten zoeken naar een gezin dat voldoende draagkracht heeft om deze persoon in het kader van pleegzorg op te vangen;
- screenen van kandidaat-pleeggezinnen en pleeggezinnen. Het screenen van een pleeggezin is aan de orde wanneer bijkomend een ander pleegkind of een andere pleeggast zich bij het pleeggezin voegt, wanneer het een plaatsing in een netwerkpleeggezin betreft

waarvan de screening (zo snel mogelijk, cf. infra) nog moet gebeuren of wanneer het pleeggezin een nieuwe samenstelling kent;

- het afsluiten van een samenwerkingsovereenkomst met een psychiatrische ziekenhuisdienst in het kader van de psychiatrische gezinsverpleging (cf. supra). Dit kan uiteraard slechts voor zover de psychiatrische gezinsverpleging wordt aangeboden in het werkingsgebied van de betrokken dienst voor pleegzorg;
- het onthaal en de verheldering van de zorgvraag van een persoon of zijn wettelijke vertegenwoordiger. In dat verband moet worden gewezen op het belang van een positieve voorbereiding en de betrokkenheid van de natuurlijke ouders bij een pleegzorgplaatsing⁴¹.

Wanneer er sprake is van rechtstreeks toegankelijke pleegzorg moet de indicatiestelling ook gebeuren door de dienst voor pleegzorg.

Het onthaal, de verheldering van de zorgvraag en de indicatiestelling moeten maximaal gebeuren in dialoog met deze persoon en/of zijn wettelijke vertegenwoordiger;

- instaan voor de ‘matching’, i.e. het zoeken naar het meest geschikte pleeggezin voor een persoon voor wie pleegzorg moet worden georganiseerd. Het ‘matchen’ van de kenmerken van een pleegkind en de kenmerken van een pleeggast is een beschermende factor voor het voortijdig afbreken van de pleegzorgplaatsing⁴²;
- de vorming van kandidaat-pleegzorgers, pleegzorgers en pleeggezinnen. Netwerkpleeggezinnen worden hierbij dus niet uitgesloten van vorming.

In een aangenomen actualiteitsmotie van 18 mei 2011 vroeg het Vlaams Parlement “meer in te zetten op werking en trainingsprogramma’s voor pleegouders en de effecten daarvan binnen een redelijk tijds kader te evalueren met het oog op structurele verankering”⁴³;

- het instaan voor een correcte en passende informatieverstrekking aan het pleegkind of de pleeggast over de aard en de draagwijdte van de pleegzorg. Dit is ingegeven door de vaststelling dat – vooral – pleegkinderen niet altijd de betekenis van de pleegzorg kunnen inschatten (cf. Kinderrechtencommissariaat);
- de begeleiding van pleegkinderen of pleeggasten;
- de ondersteuning en begeleiding van pleegzorgers en pleeggezinnen. Het begrip ‘ondersteuning’ verwijst onder meer naar de administratieve ondersteuning, bijvoorbeeld bij het aanvragen van een tegemoetkoming voor bijzondere kosten.

Uit internationaal onderzoek blijkt dat netwerkpleegzorgers minder ondersteund worden vanuit de dienstverlening⁴⁴. Dit is niet de ratio legis van dit voorstel van decreet;

- de pleegzorggebonden begeleiding van de gezinnen waarvan de ouders of wettelijke vertegenwoordigers van de pleegkinderen of de pleeggasten deel uitmaken. ‘Pleegzorggebonden’ werd doelbewust aangebracht in deze taakomschrijving om het onderscheid met de taakstelling van de thuisbegeleidingsdiensten te kunnen maken. Men kan zich voorstellen dat de intensiteit van deze pleegzorggebonden begeleiding anders is naargelang de vorm van pleegzorg waarop het pleegkind of de pleeggast een beroep doet;

⁴¹ Zie *Maatschappelijke beleidsnota Jeugdzorg, Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 1190/1, 40.*

⁴² Aangehaald in V. Audenaert, *o.c.*, 19.

⁴³ Actualiteitsmotie van Katrien Schryvers, Vera Jans, Tom Dehaene, Else De Wachter, John Crombez, Danielle Godderis-T’Jonck en Lies Jans tot besluit van het op 18 mei 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het detecteren en voorkomen van gevallen van kindermishandeling in de pleegzorg, *Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 1156/1.*

⁴⁴ Aangehaald in V. Audenaert, *o.c.*, 28.

- het organiseren van een participatieraad met een vertegenwoordiging van de pleegkinderen, de pleeggasten, de gezinnen waarvan de ouders of de wettelijke vertegenwoordigers van de pleegkinderen of de pleeggasten deel uitmaken en de pleegzorgers, die op eigen initiatief of op verzoek van de dienst voor pleegzorg advies uitbrengt over de werking van de dienst. De keuze voor schaalvergroting betekent ook dat de werking van grotere organisaties moet kunnen rekenen op een permanent draagvlak. Een participatieraad met alle stakeholders moet dit waarborgen;
- het instaan voor een naadloze overgang bij het beëindigen van pleegzorg voor de pleegkinderen, de pleeggasten, de gezinnen waarvan de ouders of de wettelijke vertegenwoordigers van de pleegkinderen of de pleeggasten deel uitmaken, de pleegzorgers en de pleeggezinnen;
- het instaan voor zorgcontinuïteit, onder meer naar aanleiding van de overgang van minderjarigen- naar meerderjarigenzorg;
- het aanbieden van een passende nazorg voor de pleegkinderen, de pleeggasten, de gezinnen waarvan de ouders of de wettelijke vertegenwoordigers van de pleegkinderen of de pleeggasten deel uitmaken, ouders, de pleegzorgers en de pleeggezinnen.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de diensten voor pleegzorg te belasten met bijkomende taken.

Artikelen 8 en 9

De programmatie en het werkingsgebied van de diensten voor pleegzorg worden geregeld in de artikelen 8 en 9.

Artikel 8

Artikel 8 bepaalt dat per provincie slechts één dienst voor pleegzorg kan worden vergund.

Artikel 9

Een dienst voor pleegzorg kan in principe enkel actief zijn in de provincie waarvoor hij vergund is (werkingsgebied). Het werkingsgebied van de dienst voor pleegzorg die vergund is voor de provincie Vlaams-Brabant, omvat ook het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Het voorstel van decreet voorziet hierop zelf een nuancering: een persoon die woont in werkingsgebied X van een dienst voor pleegzorg A kan uiteraard wel worden opgevangen in een pleeggezin dat woont in werkingsgebied Y van een dienst voor pleegzorg B. In dat geval zal de dienst voor pleegzorg B de dienstverlening opnemen, wat onder meer de pleegzorggebonden begeleiding van het natuurlijke gezin van deze persoon, desgevallend in werkingsgebied X, inhoudt (cf. supra). Dit impliceert dat hieromtrent samenwerkingsovereenkomsten worden afgesloten en dat informatie-uitwisseling tussen de diensten voor pleegzorg mogelijk is.

Artikelen 10 en 11

De artikelen 10 en 11 bevatten vergunningsnormen voor de diensten voor pleegzorg.

Artikel 10

Voor de diensten voor pleegzorg geldt een vergunningsplicht die sanctioneerbaar is met een administratieve geldboete (cf. infra). De indieners van het voorstel van decreet houden eraan gevolg te geven aan de 'Blauwdruk voor geharmoniseerde begrippen en procedures in de zorg' van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (dr. V. Verdeyen en prof. dr. J. Put). Dit houdt in dat hier het begrip 'vergunning' wordt gebruikt, en niet het begrip

‘erkenning’. Een vergunning is “[d]e eenzijdige beslissing genomen door de overheid waarbij aan een aanvrager toelating gegeven wordt bepaalde (zonder vergunning verboden) activiteiten uit te oefenen”. Een erkenning daarentegen is “[d]e eenzijdige beslissing genomen door de overheid waarbij vastgesteld wordt dat een aanvrager voldoet aan de voorwaarden om een gereguleerde activiteit uit te oefenen”⁴⁵.

Artikel 11

Artikel 11 legt de vergunningsvoorwaarden vast. Een dienst voor pleegzorg moet opgericht zijn als een rechtspersoon zonder winstoogmerk. Hij moet passen in de programmatie (één dienst voor pleegzorg in een provincie) en de decretaal opgelegde opdracht en taken vervullen. Verder moet een dienst samenwerkingsovereenkomsten afsluiten met andere diensten voor pleegzorg aangaande situaties waarbij een persoon wordt opgevangen in een pleeggezin waarvan de verblijfplaats gelegen is in een andere provincie dan deze van deze persoon (cf. supra). Een dienst voor pleegzorg moet de weigering of intrekking van een attest voor een (kandidaat-)pleegzorger melden aan de Vlaamse Regering en een register van weigeringen of intrekkingen van attesten raadplegen bij een screening van een (kandidaat-)pleeggezin (cf. infra).

Een dienst voor pleegzorg moet de toegankelijkheid van zijn dienstverlening garanderen zonder discriminatie op grond van ideologische, godsdienstige en filosofische overtuiging of lidmaatschap of enig ander criterium op grond waarvan kan worden gediscrimineerd.

Een dienst voor pleegzorg moet een multidisciplinaire werking hebben.

Voor een dienst voor pleegzorg geldt ook een ‘caseload’-norm. Een dienst mag het jaarlijks gemiddeld aantal pleegkinderen of pleeggasten en/of begeleidingscontacten per begeleider niet overstijgen. De Vlaamse Regering moet deze gemiddelden bepalen en kan deze onder meer differentiëren volgens de vormen en typemodules binnen de pleegzorg.

Tevens geldt als vergunningsvoorwaarde dat een dienst voor pleegzorg gezinsvriendelijke contacturen moet hanteren voor pleegkinderen en pleeggasten, de pleegzorgers en de gezinnen waarvan de ouders of wettelijke vertegenwoordigers van de pleegkinderen of pleeggasten deel uitmaken. Tijdens de hoorzittingen van de ad-hoccommissie Jeugdzorg werd opgemerkt dat “[o]ok in pleeggezinnen [...] crisissen zich vaker voor[doen] buiten dan tijdens de kantooruren”⁴⁶. De schaalvergroting moet een ruimere permanentie, ook buiten de kantooruren, mogelijk maken.

Schaalvergroting betekent niet dat de dienst voor pleegzorg minder goed bereikbaar zou mogen zijn. Een dienst voor pleegzorg moet goed bereikbaar zijn en hiertoe antennepunten in het werkingsgebied opzetten.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om bijkomende voorwaarden te bepalen waaraan de diensten voor pleegzorg moeten voldoen om vergund te worden of vergund te blijven. Die voorwaarden kunnen onder meer betrekking hebben op de infrastructuur, de organisatie en de werking, de verzekeringen inzake burgerlijke aansprakelijkheid, de kwalificaties van het personeel en de hulp- en dienstverlening.

Artikel 12

De Vlaamse Regering wordt opgedragen om de vergunningsprocedure te bepalen. Deze moet de mogelijkheid bevatten om een bezwaarschrift in te dienen alsook de duur van de vergunning.

⁴⁵ V. Verdeyen en J. Put, *Blauwdruk voor geharmoniseerde begrippen en procedures in de zorg*, Leuven, Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, 2011, 9.

⁴⁶ *Parl. St.* Vl. Parl. 2010-11, nr. 1190/1, 72.

Artikel 13

Artikel 13 regelt de subsidiëring van de diensten voor pleegzorg.

De Vlaamse Regering moet de vergunde diensten voor pleegzorg subsidiëren op basis van de reëel ingezette typemodules en het aantal begeleidingen. Het voorstel van decreet machtigt de Vlaamse Regering om bijkomende subsidievoorwaarden te bepalen. Die machtiging wordt evenwel beperkt in die zin dat voor drie van de vier vormen van pleegzorg geen maximaal subsidieerbare inzet van typemodules en modules kan worden bepaald. Dit kan wel voor behandelingspleegzorg.

Het voorstel van decreet voorziet in de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om aan een vergunde dienst voor pleegzorg een investeringssubsidie en een investeringswaarborg toe te kennen in de zin van het decreet van 23 februari 1994 inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden. Deze mogelijkheid wordt niet in het decreet van 23 februari 1994 zelf aangebracht omdat dit decreet geen specifieke aanduiding geeft van subsidieerbare voorzieningen.

Artikelen 14, 15, 39, 40 en 41

Artikelen 14 en 15

De artikelen 14 en 15 regelen de screening van (kandidaat-)pleeggezinnen. Deze regeling werd reeds besproken in de algemene toelichting.

Het attest dat in het kader van de screening wordt uitgereikt, opent mogelijkheden om afgeleide voorzieningen of rechten toe te kennen. Wat het recente uittreksel uit het strafregister volgens model 2 betreft, moet worden gewezen op artikel 596 van het Wetboek van Strafvordering: “Wanneer het uittreksel wordt aangevraagd ten einde toegang te krijgen tot een activiteit die onder opvoeding, psycho-medisch-sociale begeleiding, hulpverlening aan de jeugd, kinderscherming, animatie of begeleiding van minderjarigen valt, vermeldt het uittreksel behalve de veroordelingen en de beslissingen bedoeld in het eerste lid, ook de veroordelingen bedoeld in artikel 590, eerste lid, 1° en 17°, en de beslissingen bedoeld in artikel 590, eerste lid, 2°, 4°, 5° en 16°, voor feiten gepleegd ten aanzien van een minderjarige en voor zover dit een constitutief element van de inbreuk is of de straf verzwart. De gemeentelijke administratie vermeldt bovendien of de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een verbod om een activiteit uit te oefenen die hem in contact zou brengen met minderjarigen, uitgesproken door een rechter of een onderzoeksgerecht met toepassing van artikel 35, §1, tweede lid, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis. Het verbod dient op het uittreksel te worden vermeld. Teneinde deze informatie te verkrijgen, wendt de gemeentelijke administratie zich tot de lokale politiedienst.”.

Sinds de wet van 31 juli 2009 heeft de onderzoeksrechter, raadkamer of kamer van inbesluidigingstelling de mogelijkheid om een persoon die feiten gepleegd heeft (niet noodzakelijk ten aanzien van minderjarigen) bij een invrijheidstelling onder voorwaarden in het kader van een strafrechtelijk onderzoek op basis van artikel 35, §1, tweede lid, van de Voorlopige Hechteniswet van 20 juli 1990, het verbod op te leggen een activiteit uit te oefenen waarbij hij in contact zou komen met minderjarigen. De wet van 2009 reikt dus een instrument aan voor Justitie om vroeger op te treden dan het moment van de uitspraak ten gronde. Als de parketmagistraat van oordeel is dat de feiten ernstig genoeg zijn, vraagt hij de voorleiding bij de onderzoeksrechter, die dan uitspraak kan doen over een verbod.

Artikel 39, 40 en 41

De artikelen 39, 40 en 41 passen het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor het Vlaams Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin aan. De aanpassing heeft enkel betrekking op de Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Deze commissie krijgt als nieuwe benaming Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers. Deze commissie wordt belast met het behandelen van het bezwaar tegen de weigering van een attest voor een (kandidaat-)pleegzorger naar aanleiding van een herscreening (cf. supra).

Het kan niet de bedoeling zijn dat de uitwerking van de bezwaarprocedure bij de Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin op de lange baan wordt geschoven. De mogelijkheid om een bezwaarschrift in te dienen tegen de weigering of intrekking van een attest naar aanleiding van een herscreening is een integraal onderdeel van de screening. De uitvoerende macht beschikt over voldoende tijd, gezien de datum van inwerkingtreding van dit decreet, om zich hierop voor te bereiden.

Artikelen 16, 17 en 37

Artikel 16

Artikel 16 legt de Vlaamse Regering op om per pleegkind of pleeggast en per opvangdag in het pleeggezin een forfaitaire kostenvergoeding toe te kennen aan de pleegzorgers met een attest. Deze kostenvergoeding kan onder meer verschillen in functie van de leeftijd van het pleegkind of de pleeggast, de vormen van pleegzorg en de typemodules binnen de pleegzorg en de beschikbaarheid in hoofde van de pleegzorgers over de gezinsbijslag ten voordele van het pleegkind of de pleeggast.

Zoals hierboven gesteld, bestaan er voor netwerkpleegzorg drie uitzonderingen op de voorwaarde dat men over een attest moet beschikken om een pleegkind of een pleeggast te kunnen opvangen in het kader van dit voorstel van decreet. De pleegzorger moet evenwel zo snel mogelijk en uiterlijk binnen de zes weken beschikken over een attest van een vergunde dienst voor pleegzorg. Voor deze maximale periode van zes weken (zonder attestatie) moet de Vlaamse Regering eveneens een forfaitaire kostenvergoeding toekennen indien aan de pleegzorger uit het netwerkpleeggezin bij het aflopen van deze periode een attest wordt toegekend door een vergunde dienst voor pleegzorg.

Artikel 37

In de wijzigingsbepalingen wordt het recht op een vrij besteedbaar bedrag in hoofde van een pleegkind, op grond van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp, afgeschaft. De middelen die in de oude regelingen worden uitgetrokken voor de toekenning van dit vrij besteedbaar bedrag, dienen evenwel te worden opgenomen in de kostenvergoeding van de pleegzorgers.

Artikel 17

Heel wat kosten zijn te hoog om door de forfaitaire kostenvergoeding gedekt te worden. Daarom draagt het voorstel van decreet de Vlaamse Regering op om tegemoetkomingen toe te kennen aan pleegzorgers voor bijzondere kosten. Het ‘bijzondere’ van deze kosten hangt samen met de omvang van de kost en de finaliteit ervan (“het behoud of het herstel van de fysieke en/of psychische integriteit van het pleegkind of de pleeggast”). Twee voorbeelden: de eventuele kosten van orthodontie (voor zover niet gedekt door het RIZIV) voor een pleegkind of hulpmiddelen voor een pleegkind of pleeggast met een handicap

(voor zover deze kosten niet gedekt zijn door de individuele materiële bijstand) kunnen oplopen. De formulering van het voorstel van decreet laat niet toe om deze tegemoetkoming te laten toekennen door de diensten voor pleegzorg, wat een weloverwogen keuze is met het oog op een uniforme regeling en toepassing ervan⁴⁷. Aangezien ondersteuning van pleegzorgers tot de taken van een dienst voor pleegzorg behoort, wordt van een dienst verwacht dat hij de aanvraag voor een dergelijke tegemoetkoming voorbereidt en indient.

Met een tegemoetkoming voor bijzondere kosten wordt de financiële draagkracht van het pleeggezin niet ondermijnd.

Artikel 18

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om bijzondere regels te bepalen voor het innen, per opvangdag, van een bijdrage van de ouders van de pleegkinderen. Dit is een mogelijkheid voor de uitvoerende macht, geen verplichting.

Artikel 19

Artikel 19 draagt de Vlaamse Regering op om in het kader van haar beleid met betrekking tot pleegzorg een convenant te sluiten met één rechtspersoon zonder winstoogmerk. Dit moet gebeuren op basis van een oproep voor een partnerorganisatie.

De indieners baseren zich op de ‘Blauwdruk voor geharmoniseerde begrippen en procedures in de zorg’ (2011) van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, waarin een convenant wordt gedefinieerd als “een overeenkomst tussen de overheid en een privaatrechtelijke instantie met als voorwerp het kader waarbinnen een bepaalde activiteit wordt uitgeoefend” (te onderscheiden van beheersovereenkomsten die worden gesloten tussen de overheid en een publiekrechtelijke instantie)⁴⁸.

Een dergelijke privaatrechtelijke rechtspersoon moet minstens beschikken over deskundigheid op het vlak van pleegzorg, deze ontwikkelen en deze uitdragen. Hij moet de volgende categorieën vertegenwoordigen: de pleegkinderen, de pleeggasten, de pleegzorgers, de gezinnen waarvan de ouders of wettelijke vertegenwoordigers van de pleegkinderen of de pleeggasten deel uitmaken en de diensten voor pleegzorg. Vertegenwoordigen is niet mogelijk wanneer de betrokken groepen geen stem hebben in de partnerorganisatie. De partnerorganisatie zal dan ook moeten aantonen dat haar organisatie in die zin is ingesteld.

De partnerorganisatie moet optreden als structurele gesprekspartner voor de pleegzorg met de Vlaamse Gemeenschap. Dit impliceert dat intern een consensus tussen de verschillende ‘stakeholders’ moet worden nagestreefd. De partnerorganisatie moet zich in het convenant verbinden om, naast het ontwikkelen en uitdragen van deskundigheid, minstens de volgende taken te vervullen: het sensibiliseren rond en bekendmaken van pleegzorg, het ondersteunen van de diensten voor pleegzorg en het opzetten van steungroepen voor pleegkinderen en pleegzorgers. Wat dit laatste betreft: de ondersteuning onder ‘peers’ werd ook reeds in de conceptnota vooropgesteld⁴⁹.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om bijkomende voorwaarden te bepalen waaraan de rechtspersoon moet voldoen om als partnerorganisatie een convenant te kunnen afsluiten met de Vlaamse Regering.

⁴⁷ Cf. schriftelijke vraag nr. 192 van 17 januari 2012 van Katrien Schryvers aan Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Jo Vandeuren over bijzondere kosten in de pleegzorg.

⁴⁸ V. Verdeyen en J. Put, *o.c.*, 13.

⁴⁹ Zie conceptnota p. 21.

Het convenant dat geldt voor minimaal drie en maximaal vijf jaar, moet een beleidsplan voor de duurtijd van het convenant omvatten. Dit plan moet de resultaatgebieden voor de uitvoering van het convenant omvatten, alsook de evaluatiecriteria met betrekking tot de resultaatgebieden om onder meer de uitvoering van het convenant te kunnen evalueren.

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om bijkomende voorwaarden te bepalen waaraan het convenant en het beleidsplan moeten voldoen.

De Vlaamse Regering wordt opgedragen om de subsidie en de subsidievoorwaarden voor de partnerorganisatie te bepalen.

Artikelen 20 en 21

De artikelen 20 en 21 bevatten bepalingen inzake gegevensverwerking.

Artikel 20

De gegevensverwerking door de vergunde diensten voor pleegzorg moet tot doel hebben de diensten voor pleegzorg te laten beschikken over gegevens die relevant en noodzakelijk zijn om hun opdracht en taken te kunnen uitvoeren, en dit steeds in het belang van de personen tot wie de pleegzorg zich richt. Ze heeft eveneens tot doel aan de Vlaamse Gemeenschap gecodeerde gegevens te bezorgen om haar in staat te stellen haar beleid op het vlak van pleegzorg te evalueren en bij te sturen.

Artikel 21

Artikel 21 regelt de uitwisseling van gegevens onderling tussen vergunde diensten voor pleegzorg en de voorwaarden die hieraan gesteld worden.

Artikel 22

Artikel 22 bevestigt de geheimhoudingsplicht volgens artikel 458 van het Strafwetboek in hoofde van alle personen die hun medewerking verlenen aan de toepassing van dit decreet, met betrekking tot de gegevens waarvan zij in de uitoefening van hun opdracht kennis krijgen en die daarmee verband houden.

Artikelen 23 tot en met 28

De artikelen 23 tot en met 28 regelen de handhaving.

Artikel 23

Artikel 23 belast de Vlaamse Regering met het organiseren van het toezicht op de naleving van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten.

Artikel 24

Artikel 24 biedt de Vlaamse Regering de mogelijkheid om een of meerdere begeleidende maatregelen op te leggen aan een vergunde dienst voor pleegzorg indien deze dienst de vergunningsvoorwaarden niet naleeft.

Binnen het hoofdstuk over de handhaving regelen de artikelen 25 tot en met 27 de sancti-
onering.

Artikel 25

Artikel 25 voorziet in de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om de vergunning van een dienst in te trekken wanneer deze de vergunningsvoorwaarden niet naleeft of niet meewerkt aan de uitoefening van het toezicht.

Artikel 26

Uit de intrekking van de vergunning vloeit van rechtswege de sluiting van de dienst voor pleegzorg voort. Wanneer de dienst niet vergund is, moet de Vlaamse Regering de sluiting van de dienst bevelen. De sluiting impliceert dat de dienst voor pleegzorg niet langer zijn activiteiten mag uitoefenen.

Artikel 27

Artikel 27 voorziet de mogelijkheid om een administratieve geldboete van 100 tot 10.000 euro op te leggen aan een vergunde dienst voor pleegzorg als deze dienst door de Vlaamse Gemeenschap werd aangemaand om binnen een bepaalde termijn aan de vergunningsvoorwaarden, vermeld in de aanmaning, te voldoen en binnen die termijn niet aan deze voorwaarden voldoet. Eenzelfde sanctie is mogelijk voor een dienst voor pleegzorg die niet vergund is of voor een dienst voor pleegzorg die het door of krachtens dit decreet geregelde toezicht verhindert.

Het artikel regelt verder de procedurele aspecten van deze sanctionering.

Artikel 28

Artikel 28 voorziet dat, indien er ooit administratieve geldboeten moeten worden opgelegd, dit budget wordt ingezet ten voordele van pleegzorg.

Artikelen 29 tot en met 51

De artikelen 28 tot en met 51 bevatten de wijzigingsbepalingen.

Artikelen 29 tot en met 31

Deze bepalingen wijzigen het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen, in die zin dat ook de diensten voor pleegzorg, die vergund moeten worden, onder het toepassingsgebied van dit decreet zullen vallen. Zoals hierboven aangehaald, wordt voor pleegzorg consequent gebruik gemaakt van het begrip ‘vergunning’. Het decreet van 17 oktober 2003 maakte tot vóór de wijziging met het decreet houdende de organisatie van kinderopvang van baby’s en peuters enkel gewag van erkenningen en erkenningsnormen en niet van vergunningen en vergunningsnormen.

Artikel 32

Artikel 32 werd besproken samen met artikel 6.

Artikelen 33, 34, 35 en 49

De artikelen 33, 34, 35 en 49 onttrekken pleegzorg aan de bevoegdheid van de intern verzelfstandigde agentschappen Kind en Gezin, Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, Zorg en Gezondheid en Jongerenwelzijn. Dit impliceert dat één administratie verantwoordelijk wordt voor de aansturing van pleegzorg.

Artikel 36

Artikel 36 voegt pleegzorg, deze keer als sectoroverschrijdend gegeven, toe aan het materieel toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp.

Artikel 37

Artikel 37 schaft het recht op zakgeld in hoofde van de minderjarige in de pleegzorg af. Artikel 26 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp bepaalt: “De minderjarige aan wie residentiële jeugdhulpverlening wordt geboden, heeft, ten laste van de Vlaamse overheid, recht op een vrij besteedbaar bedrag. De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag, de nadere regels voor de toekenning ervan en de wijze waarop het wordt vereffend.”. Pleegzorg behoort in dit decreet tot de residentiële jeugdhulpverlening. Het voorstel van decreet is niet gewonnen voor een recht op zakgeld in hoofde van een pleegkind. In een gezin, dus ook een pleeggezin, behoort het tot de autonomie van het gezin om al dan niet over de toekenning van een zakgeld te beslissen. De zakgeldregeling handhaven zou vloeken met de beoogde vermaatschappelijking: het gaat niet op om in een pleeggezin een kind (een pleegkind) te hebben dat recht heeft op een zakgeld en een ander kind (een natuurlijk kind) dat dit recht niet heeft.

Deze bepaling steunt wel op de assumptie dat de middelen die in de oude regelingen worden uitgetrokken voor de toekenning van dit vrij besteedbaar bedrag, worden opgenomen in de kostenvergoeding van pleegzorgers.

Artikel 38

De regelgeving inzake de studiefinanciering wordt aangepast voor pleegzorg in een pleeggezin die langer dan één jaar duurt. In dat geval moet geen inkomenstoetsing meer gebeuren, noch bij het pleeggezin, noch bij het natuurlijke gezin. Zoals in de algemene toelichting gesteld, geldt dan een recht op een volledige studietoelage voor het pleegkind of de pleeggast.

Artikel 42

Artikel 10, eerste lid, van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand bepaalt dat de vrijwillige jeugdbijstand moet berusten op een vrijwillige medewerking van de ‘betrokken partijen’. Zij moeten maximaal betrokken worden bij de hulp- en bijstandsverlening. Dit decreet definieert ‘betrokken partijen’ als “de minderjarige, de personen die over hem het ouderlijk gezag uitoefenen of hem onder hun bewaring hebben en degenen die in het raam van de jeugdbijstandsregeling eveneens bij de hulp- en bijstandsverlening aan voornoemde personen zijn betrokken”. Om discussies hieromtrent uit te sluiten, wordt expliciet bepaald dat voor de toepassing van dit decreet van 7 maart 2008 zowel een pleeggezin als een dienst voor pleegzorg als betrokken partijen worden beschouwd.

Artikel 43

Artikel 43 wijzigt met betrekking tot pleegzorg de bepaling inzake voortzetting van de hulp- en bijstandsverlening vanaf achttien jaar, zoals voorzien in het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand. In de huidige regeling is het volgende bepaald:

“Aan personen ten aanzien van wie door het bureau hulp en bijstand werden georganiseerd of een maatregel werd opgelegd door de jeugdrechtbank kan, na het beëindigen van de hulp en bijstand of van de maatregel en op zijn vroegst vanaf de leeftijd van achttien jaar, verder hulp en bijstand worden toegestaan onder de hierna genoemde vormen en met inachtneming van de hierna bepaalde maximumleeftijden:

[...]

2° tot de leeftijd van ten hoogste twintig jaar verblijven bij een betrouwbare persoon of een betrouwbaar gezin;

[...]

Als de betrokkenen, die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt, tot uiterlijk drie maanden na de datum van beëindiging van de hulp en bijstand die door het bureau werden georganiseerd of van een maatregel die door de jeugdrechtbank werd opgelegd, de aanvraag vermeld in §3, indienen, kan aan hen tot aan de leeftijd van ten hoogste twintig jaar door het bureau de hulp en bijstand worden verleend, vermeld in het eerste lid, 1°, 2° en 3°. Als zij de aanvraag indienen tot uiterlijk zes maanden na die datum, dan kan aan hen tot aan de leeftijd van ten hoogste eenentwintig jaar door het bureau de hulp en bijstand worden verleend, vermeld in het eerste lid, 4°.” (artikel 36, §2).

De mogelijkheid van voortgezette jeugdhulpverlening wordt hier aangepast op twee punten:

- 1) de maximale leeftijd wordt opgetrokken van 20 naar 21 jaar;
- 2) de begrippen ‘een betrouwbare persoon of een betrouwbaar gezin’ worden vervangen door een pleeggezin in de zin van dit voorstel van decreet.

Artikel 44

Artikel 44 betreft een technische aanpassing aan het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand die voortvloeit uit artikel 43.

Artikel 45

In het kader van de gerechtelijke jeugdbijstand kan de jeugdrechtbank bij een problematische opvoedingssituatie een minderjarige toevertrouwen aan een betrouwbare persoon of een betrouwbaar gezin voor ten hoogste één jaar, als hij de leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt en tot de leeftijd van ten hoogste dertien jaar, als hij jonger is dan twaalf jaar (artikel 38, §1, 10°, Decr. VI. 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand).

Ook deze bepaling wordt geënt op het voorstel van decreet in die zin dat de mogelijkheid om een minderjarige toe te vertrouwen aan een betrouwbaar persoon of betrouwbaar gezin, wordt vervangen door de mogelijkheid om hem toe te vertrouwen aan een kandidaat-pleegzorger of pleegzorger in de zin van dit voorstel van decreet. Deze maatregel kan bepalen dat de pleegzorg kan of moet worden gecombineerd met andere typemodules buiten de pleegzorg of andere vormen van hulp- en dienstverlening, en dit overeenkomstig artikel 5 van het voorstel van decreet. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de vigerende regelgeving: “Aangezien er momenteel een één-op-één-relatie bestaat tussen de beslissing of maatregel en in te zetten hulpaanbod (in casu de erkenningscategorieën), is het momenteel uitgesloten dat verschillend hulpaanbod of verschillende werkvormen tegelijkertijd worden ingezet.”⁵⁰.

De pleegzorgmaatregel kan in de toekomst dus een combinatie bevatten, voor zover deze is toegelaten in uitvoering van dit voorstel van decreet.

Bovendien wordt niet langer het onderscheid gemaakt tussen kinderen jonger en ouder dan twaalf jaar. Deze maatregel kan in het voorstel van decreet, ongeacht de leeftijd van het kind, worden opgelegd voor een periode van ten hoogste drie jaar. ‘Ten hoogste’ betekent uiteraard dat de maatregel ook voor een kortere periode kan gelden (bijvoorbeeld één jaar). Deze wijziging geeft de jeugdrechtbank meer marge om voor kinderen ouder dan twaalf jaar meer stabiliteit in te bouwen.

⁵⁰ Zie schriftelijke vraag nr. 97 van 18 november 2010 van Katrien Schryvers aan Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Jo Vandeuren over de combinatie van hulpverleningsvormen in de bijzondere jeugdbijstand.

Het is goed in dit verband te herinneren aan artikel 41 van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand. De afdwingbare pedagogische maatregel waarbij een minderjarige wordt toevertrouwd aan een betrouwbare persoon of een betrouwbaar gezin (in dit voorstel van decreet een kandidaat-pleegzorger of pleegzorger) kan zowel tijdens de voorbereidende rechtspleging als tijdens en na de rechtspleging over de grond van de zaak worden genomen. Deze maatregel kan te allen tijde worden ingetrokken of op verzoek van de minderjarige, zijn wettelijke vertegenwoordiger, de sociale dienst voor gerechtelijke jeugdbijstand of het openbaar ministerie worden vervangen door een andere maatregel.

Deze afdwingbare pedagogische maatregel eindigt na het verstrijken van de maximumtermijn (in het voorstel van decreet drie jaar), tenzij hij wordt verlengd, telkens voor een termijn die de gestelde maximumperiode niet mag overschrijden.

Artikel 46

Zoals reeds in de algemene toelichting werd gesteld, voorzien de indieners van het voorstel van decreet in een specifieke motiveringsverplichting in hoofde van de jeugdrechtbank (wel wetende dat elk vonnis reeds ‘met redenen omkleed’ moet zijn, cf. artikel 149, Grondwet). Wanneer de jeugdrechtbank bij een problematische opvoedingssituatie een minderjarige toevertrouwt aan een geschikte open inrichting, moet deze motiveren waarom deze niet kan worden toevertrouwd aan een pleeggezin. Motieven kunnen bijvoorbeeld de zeer ernstige gedragsproblemen bij de minderjarige of het gebrek aan een geschikte (kandidaat-)pleegzorger zijn⁵¹. Deze motiveringsverplichting is een operationalisering van het principe dat pleegzorg bij een uithuisplaatsing als eerste moet worden overwogen (zie 2.4). Door te voorzien in een motiveringsverplichting treedt dit voorstel van decreet geenszins in de plaats van de jeugdrechtbanken.

Ook moet de jeugdrechtbank met deze wijziging motiveren waarom meerdere minderjarigen uit eenzelfde gezin, voor wie pleegzorg als afdwingbare pedagogische maatregel wordt opgelegd, niet kunnen worden toevertrouwd aan eenzelfde pleeggezin. Dit is niet meer of niet minder dan een motivering. De jeugdrechtbank kan bijvoorbeeld oordelen dat het zeer opportuun is om een broer en een zus van elkaar te scheiden (bijvoorbeeld bij vermoedens van incest)⁵².

Artikel 47

In de vigerende versie luidt artikel 40, 3°, van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand: “De jeugdrechtbank belast: [...] 3° in voorkomend geval een erkende voorziening met de begeleiding van het gezin of de persoon, aan wie overeenkomstig artikel 38, §1, 10°, de minderjarige werd toevertrouwd.”. De tekst wordt aangepast door expliciet te verwijzen naar erkende diensten voor pleegzorg.

Het vervangen van “het gezin of de persoon” door “de kandidaat-pleegzorger of pleegzorger” is een aanpassing die voortvloeit uit artikel 41 van dit voorstel van decreet.

⁵¹ Merk op dat de weinige studies die iets zeggen over de stabiliteit van pleegzorgplaatsingen voor kinderen met een (mentale) handicap, geestelijke gezondheidsproblemen of ontwikkelingsstoornissen lijken aan te geven dat er geen betekenisvol verband tussen beide kan worden gelegd: aangehaald in V. Audenaert, *Pleegzorg: wanneer? Deel 2. Voor welk kind is pleegzorg de beste optie? Een literatuurstudie naar predictoren voor voortijdig afgebroken pleegzorgplaatsingen en indicatiestelling voor pleegzorg* – KC-rapport, Brussel, Kenniscentrum WVG-Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, 2010, 17.

⁵² Zie punt 16 UN-Guidelines for the Alternative Care of Children: “Siblings with existing bonds should in principle not be separated by placements in alternative care unless there is a clear risk of abuse or other justification in the best interests of the child. In any case, every effort should be made to enable siblings to maintain contact with each other, unless this is against their wishes or interests”. Zie hierover ook V. Audenaert, o.c., 29.

Dat een erkende dienst voor pleegzorg in het kader van een afdwingbare pedagogische maatregel wordt belast met de begeleiding van een kandidaat-pleegzorger of pleegzorger doet overigens geen afbreuk aan de andere opdrachten van de dienst die in een dergelijke pleegzorgsituatie als erkenningsnormen gelden.

Artikel 48

Artikel 46, tweede lid, van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand bepaalt: “Een consulent van die dienst bezoekt regelmatig en ten minste om de zes maanden iedere persoon die door de jeugdrechtbank aan een erkende voorziening, een gezin of een persoon of een gemeenschapsinstelling werd toevertrouwd overeenkomstig de jeugdbijstandsregeling. De dienst brengt daarover schriftelijk verslag uit bij de jeugdrechtbank.”. Deze regel blijft overeind, met dien verstande dat de woorden “een gezin of een persoon” vervangen worden door “een pleegzorger” in de zin van dit voorstel van decreet.

Artikel 50

De indieners van dit voorstel van decreet stellen vast dat de pleegzorg voor heel jonge kinderen geen evidentie is. Door in te grijpen op de regels inzake voorrang en ouderbijdrage met betrekking tot kinderopvang komen ze hieraan tegemoet. Aan de kenmerken van gezinnen die in het kader van de inkomensgerelateerde kinderopvang voor baby's en peuters een voorrang openen, wordt de aanwezigheid van pleegkinderen die in aanmerking komen voor opvang van baby's en peuters toegevoegd.

Artikel 51

In het kader van de inkomensgerelateerde kinderopvang voor baby's en peuters geldt voor het pleegkind een financiële bijdrage die overeenstemt met de laagst mogelijke financiële bijdrage onafhankelijk van het inkomen van het pleeggezin.

Artikel 52

De Vlaamse Regering wordt opgedragen de overgangsbepalingen te bepalen voor pleegzorgsituaties die ontstonden vóór de datum van inwerkingtreding van dit decreet.

Artikel 53

Artikel 53 bepaalt dat dit decreet ten laatste in werking treedt op 1 juli 2013. Dit is een redelijke termijn waarop de uitvoerende macht en de diverse actoren in de pleegzorg zich kunnen instellen.

Katrien SCHRYVERS

Else DE WACHTER

Helga STEVENS

Vera JANS

Danielle GODDERIS-T'JONCK

Mia DE VITS

Tom DEHAENE

VOORSTEL VAN DECREET

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° behandelingspleegzorg: een vorm van pleegzorg waarbij een dienst voor pleegzorg al dan niet in combinatie met een andere typemodule buiten de pleegzorg of een andere vorm van hulp- en dienstverlening of in samenwerking met een psychiatrische ziekenhuisdienst wat de psychiatrische gezinsverpleging betreft, voorziet in een behandeling voor een pleegkind of een pleeggast en een intensieve training en begeleiding van de pleegzorger;
- 2° bestandspleeggezin: een pleeggezin dat een pleegkind of een pleeggast opvangt die voordien geen deel uitmaakte van het eigen familiale of sociale netwerk;
- 3° module: een afgebakende eenheid van hulpverlening of zorg, gebaseerd op één type-module;
- 4° netwerkpleeggezin: een pleeggezin dat een pleegkind of een pleeggast uit het eigen familiale of sociale netwerk opvangt;
- 5° ondersteunende pleegzorg: een vorm van pleegzorg ter ondersteuning van het gezin van het pleegkind of de pleeggast, hetzij voor een korte aaneengesloten periode, hetzij met afwisselend verblijf in dit gezin en in het pleeggezin voor meerdere korte periodes;
- 6° perspectiefbiedende pleegzorg: pleegzorg met een continu en langdurig karakter;
- 7° perspectiefzoekende pleegzorg: een vorm van pleegzorg gedurende een periode van maximaal zes maanden, eenmalig verlengbaar met maximaal zes maanden, waarbij een duidelijk perspectief voor het pleegkind of de pleeggast wordt ontwikkeld;
- 8° pleeggast: elke meerderjarige voor wie pleegzorg wordt georganiseerd;
- 9° pleeggezin: het gezin van de pleegzorger;
- 10° pleegkind: elke minderjarige voor wie pleegzorg wordt georganiseerd;
- 11° pleegzorg: zorg waarbij een pleegzorger vrijwillig, onder begeleiding van een dienst voor pleegzorg en tegen een kostenvergoeding, een of meerdere pleegkinderen en/of pleeggasten opvangt;
- 12° pleegzorger: een meerderjarige natuurlijke persoon die een of meer pleegkinderen en/of pleeggasten in het eigen gezin opvangt;
- 13° psychiatrische gezinsverpleging: de functie zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 10 april 1991 houdende vaststelling van de normen waaraan de functie van psychiatrische gezinsverpleging moet voldoen om te worden erkend;
- 14° typemodule: een eenheid van hulpverlening of zorg, gebaseerd op een functie of op een specifiek omschreven kernproces van hulpverlening of zorg.

Hoofdstuk 2. Aanbod van pleegzorg

Art. 3. De Vlaamse Regering bepaalt de typemodules binnen de pleegzorg op basis van frequentie, duur, intensiteit en doelgroep en de procedure voor het beschrijven van de modules binnen de pleegzorg.

De typemodules en modules binnen de pleegzorg maken deel uit van een van de volgende vormen van pleegzorg:

- 1° ondersteunende pleegzorg;
- 2° perspectiefzoekende pleegzorg;
- 3° perspectiefbiedende pleegzorg;
- 4° behandelingspleegzorg.

Art. 4. De Vlaamse Regering bepaalt welke typemodules als bedoeld in artikel 3 rechtstreeks en niet rechtstreeks toegankelijk zijn, met dien verstande dat minstens de typemodules binnen de ondersteunende pleegzorg rechtstreeks toegankelijk zijn.

Art. 5. De Vlaamse Regering bepaalt welke typemodules in de pleegzorg gecombineerd kunnen worden met andere typemodules buiten de pleegzorg of andere vormen van hulp- en dienstverlening met dien verstande dat pleegzorg minstens kan worden gecombineerd, onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, met thuisbegeleiding als bedoeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 1996 betreffende de erkenning en subsidiëring van thuisbegeleidingsdiensten voor personen met een handicap en in artikel 17 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidienormen voor de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand.

Art. 6. De Vlaamse Regering kan de psychiatrische gezinsverpleging van een psychiatrische ziekenhuisdienst als bedoeld in artikel 2, 13°, slechts erkennen op basis van een samenwerkingsovereenkomst tussen het betrokken ziekenhuis en een vergunde dienst voor pleegzorg. Deze overeenkomst heeft minstens betrekking op de elementen als bedoeld in artikel 7, §2, 2°, 3°, 6°, 7°, 8°, 9°, 10°, 11°, 12° en 15°.

Hoofdstuk 3. Diensten voor pleegzorg

Afdeling 1. Opdracht en taken van de diensten voor pleegzorg

Art. 7. §1. Een dienst voor pleegzorg biedt ondersteunende pleegzorg, met inbegrip van crisisleegzorg, perspectiefzoekende pleegzorg, perspectiefbiedende pleegzorg en behandelingspleegzorg aan.

§2. Een dienst voor pleegzorg heeft de volgende taken:

- 1° in samenwerking met de partnerorganisatie, als bedoeld in artikel 19, pleegzorg bekendmaken;
- 2° het actief zoeken naar mogelijke netwerkpleeggezinnen en het werven van mogelijke bestandspleeggezinnen;
- 3° het screenen van kandidaat-pleeggezinnen en pleeggezinnen;
- 4° het oriënteren van kandidaat-pleeggezinnen naar een of meerdere vormen van pleegzorg als bedoeld in artikel 3;
- 5° het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst met een ziekenhuis als bedoeld in artikel 6, voor zover de psychiatrische gezinsverpleging in het werkingsgebied van de dienst wordt aangeboden;
- 6° het onthaal en de verheldering van de zorgvraag van een persoon of zijn wettelijke vertegenwoordiger en het desgevallend indiceren van rechtstreeks toegankelijke pleegzorg als bedoeld in artikel 4, waarbij het onthaal, de verheldering van de zorgvraag en de indicatiestelling maximaal gebeuren in dialoog met deze persoon en zijn wettelijke vertegenwoordiger;
- 7° het zoeken naar het meest geschikte pleeggezin voor een persoon voor wie pleegzorg wordt georganiseerd;
- 8° de vorming van kandidaat-pleegzorgers, pleegzorgers en pleeggezinnen;
- 9° het instaan voor een correcte en passende informatieverstrekking aan het pleegkind of de pleeggast over de aard en de draagwijdte van de pleegzorg;
- 10° de begeleiding van pleegkinderen of pleeggasten;
- 11° de ondersteuning en begeleiding van pleegzorgers en pleeggezinnen;
- 12° de pleegzorggebonden begeleiding van de gezinnen waarvan de ouders of wettelijke vertegenwoordigers van de pleegkinderen of de pleeggasten deel uitmaken;
- 13° het organiseren van een participatieraad met een vertegenwoordiging van de pleegkinderen, de pleeggasten, de gezinnen waarvan de ouders of de wettelijke vertegenwoor-

- digers van de pleegkinderen of de pleeggasten deel uitmaken en de pleegzorgers, die op eigen initiatief of op verzoek van de dienst voor pleegzorg advies uitbrengt over de werking van de dienst;
- 14° het instaan voor een naadloze overgang bij het beëindigen van pleegzorg voor de pleegkinderen, de pleeggasten, de gezinnen waarvan de ouders of de wettelijke vertegenwoordigers van de pleegkinderen of de pleeggasten deel uitmaken, de pleegzorgers en de pleeggezinnen;
- 15° het instaan voor zorgcontinuïteit, onder meer naar aanleiding van de overgang van minderjarigen- naar meerderjarigenzorg;
- 16° het aanbieden van een passende nazorg voor de pleegkinderen, de pleeggasten, de gezinnen waarvan de ouders of de wettelijke vertegenwoordigers van de pleegkinderen of de pleeggasten deel uitmaken, de pleegzorgers en de pleeggezinnen.

De Vlaamse Regering kan bijkomende taken bepalen voor de diensten voor pleegzorg.

Afdeling 2. Programmatie en het werkingsgebied van de diensten voor pleegzorg

Art. 8. Per provincie kan maximaal één dienst voor pleegzorg worden vergund.

Art. 9. Het werkingsgebied van een dienst voor pleegzorg is beperkt tot de provincie waarvoor de dienst is vergund. Het werkingsgebied van de dienst voor pleegzorg die vergund is voor de provincie Vlaams-Brabant, strekt zich uit tot het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Onverminderd het eerste lid kan een persoon worden opgevangen in een pleeggezin waarvan de verblijfplaats gelegen is in een andere provincie dan deze van deze persoon, met dien verstande dat de dienst voor pleegzorg gelegen in de provincie van het pleeggezin de dienstverlening verzekert. Diensten voor pleegzorg sluiten hierover samenwerkingsovereenkomsten.

Afdeling 3. Vergunning van de diensten voor pleegzorg

Art. 10. Een dienst voor pleegzorg mag zijn activiteiten pas uitoefenen nadat de Vlaamse Regering de dienst heeft vergund.

Art. 11. De Vlaamse Regering kan een dienst voor pleegzorg vergunnen indien de dienst aan de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° hij is opgericht als een rechtspersoon zonder winstoogmerk;
- 2° hij voldoet aan de bepalingen van de artikelen 7, 8, 9 en 15;
- 3° hij waarborgt de toegankelijkheid van de dienstverlening zonder discriminatie op grond van ideologische, godsdienstige en filosofische overtuiging of lidmaatschap of enig ander criterium op grond waarvan kan worden gediscrimineerd;
- 4° hij heeft een multidisciplinaire werking;
- 5° hij respecteert het door de Vlaamse Regering te bepalen jaarlijks gemiddeld aantal pleegkinderen of pleeggasten en/of begeleidingscontacten per begeleider van de dienst, waarbij deze gemiddelden onder meer kunnen worden gedifferentieerd volgens de vormen en typemodules binnen de pleegzorg als bedoeld in artikel 3;
- 6° hij hanteert gezinsvriendelijke contacturen voor pleegkinderen en pleeggasten, de pleegzorgers en de gezinnen waarvan de ouders of wettelijke vertegenwoordigers van de pleegkinderen of pleeggasten deel uitmaken;
- 7° hij is goed bereikbaar en zet hiertoe antennepunten in het werkingsgebied op.

De Vlaamse Regering kan bijkomende voorwaarden bepalen waaraan de diensten voor pleegzorg moeten voldoen om vergund te worden of vergund te blijven. Die voorwaarden hebben onder meer betrekking op:

- 1° de infrastructuur;
- 2° de organisatie en de werking;
- 3° de verzekeringen inzake burgerlijke aansprakelijkheid;
- 4° de kwalificaties van het personeel;
- 5° de hulp- en dienstverlening.

Art. 12. De Vlaamse Regering bepaalt de vergunningsprocedure, die de mogelijkheid bevat om een bezwaarschrift in te dienen, en de duur van de vergunning.

Afdeling 4. Subsidiëring van de diensten voor pleegzorg

Art. 13. §1. De Vlaamse Regering subsidieert de vergunde diensten voor pleegzorg op basis van de reël ingezette typemodules en het aantal begeleidingen als bedoeld in artikel 7, §2.

De Vlaamse Regering kan bijkomende subsidievoorwaarden bepalen, met dien verstande dat enkel voor de behandelingspleegzorg een maximaal subsidieerbare inzet van typemodules en modules als bedoeld in artikel 3 kan worden bepaald.

§2. De Vlaamse Regering kan een investeringssubsidie en een investeringswaarborg zoals bedoeld in artikel 2, 5° en 6°, van het decreet van 23 februari 1994 inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden toekennen aan een vergunde dienst voor pleegzorg.

Hoofdstuk 4. Pleegzorgers en pleeggezinnen

Afdeling 1. Screening

Art. 14. §1. Per pleegkind of pleeggast moet een kandidaat-pleegzorger of pleegzorger beschikken over een attest om dit pleegkind of deze pleeggast te kunnen opvangen.

Het attest wordt uitgereikt door de vergunde dienst voor pleegzorg in wiens werkingsgebied de kandidaat-pleegzorger of pleegzorger zijn hoofdverblijfplaats heeft.

§2. De dienst voor pleegzorg neemt op basis van de in artikel 7, §2, eerste lid, 3°, vermelde screening binnen een redelijke termijn een schriftelijke gemotiveerde beslissing over de toekenning of de weigering van een attest. Hierbij geldt dat de dienst een attest toekent indien het kandidaat-pleeggezin of pleeggezin aan de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° voor alle meerderjarige leden van het kandidaat-pleeggezin of het pleeggezin wordt een recent uittreksel uit het strafregister volgens model 2 aan de dienst voor pleegzorg voorgelegd, waaruit blijkt dat er in hoofde van deze personen geen elementen bestaan die onverzoenbaar zijn met pleegzorg;
- 2° het pleeggezin heeft voldoende draagkracht om het pleegkind of de pleeggast een stabiel leefklimaat te bieden;
- 3° de leden van het gezin van de kandidaat-pleegzorger of de pleegzorger worden betrokken bij de kandidaatstelling door de kandidaat-pleegzorger of de pleegzorger.

De dienst voor pleegzorg bezorgt een afschrift van de beslissing zoals bedoeld in het eerste lid aan de kandidaat-pleegzorger of pleegzorger.

§3. In afwijking van §1 kan een netwerkpleeggezin een pleegkind of een pleeggast opvangen in het kader van pleegzorg zonder dat de pleegzorger beschikt over een attest van een vergunde dienst voor pleegzorg wanneer:

- 1° een pleegkind aan een pleeggezin wordt toegewezen door de jeugdrechtbank;
- 2° de onmiddellijke opvang van een pleegkind of een pleeggast door een pleeggezin noodzakelijk is in het belang van het pleegkind of de pleeggast;
- 3° het pleegkind of de pleeggast reeds verblijft bij het netwerkpleeggezin.

In alle gevallen bepaald in het eerste lid moet de pleegzorger uit het netwerkpleeggezin zo snel mogelijk en uiterlijk binnen zes weken beschikken over een attest van een vergunde dienst voor pleegzorg.

§4. De pleegzorger meldt een wijziging van de gezinssamenstelling tijdens de pleegzorg aan de dienst voor pleegzorg. Voor elke meerderjarige die buiten de pleegzorg om lid wordt van het pleeggezin tijdens de pleegzorg moet worden voldaan aan §2.

De dienst voor pleegzorg kan te allen tijde, indien hij oordeelt dat het pleeggezin niet langer voldoende draagkracht heeft om een pleegkind of een pleeggast op te vangen, een attest intrekken met een schriftelijke gemotiveerde beslissing. De dienst voor pleegzorg bezorgt een afschrift van deze beslissing aan de pleegzorger.

§5. Bij een weigering of een intrekking van een attest kan een kandidaat-pleegzorger of een pleegzorger een herscreening vragen bij een andere dienst voor pleegzorg die wordt aangeduid volgens een jaarlijks wisselend rotatiesysteem dat door de diensten voor pleegzorg wordt bepaald. Deze andere dienst kan het attest alsnog toekennen of opnieuw toekennen volgens de voorwaarden bepaald in §2.

De Vlaamse Regering bepaalt de regels om een bezwaarschrift in te dienen tegen de weigering van een attest naar aanleiding van een herscreening als bedoeld in het eerste lid. Het bezwaarschrift wordt behandeld door de Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin als bedoeld in artikel 12 van het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Art. 15. Een dienst voor pleegzorg meldt de weigering of intrekking van een attest aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering legt hiertoe een register aan. De dienst voor pleegzorg raadpleegt dit register in het kader van de screening als bedoeld in artikel 7, §2, eerste lid, 3°.

De Vlaamse Regering bepaalt de duurtijd van bewaring van de weigering of de intrekking van een attest in het register, als bedoeld in het eerste lid.

Afdeling 2. Kostenvergoeding en bijdrage van de ouders van pleegkinderen

Art. 16. De Vlaamse Regering kent per pleegkind of pleeggast en per opvangdag in het pleeggezin een forfaitaire kostenvergoeding toe aan de pleegzorgers met een attest als bedoeld in artikel 14, §1. Deze kostenvergoeding kan onder meer verschillen op basis van:

- de leeftijd van het pleegkind of de pleeggast;
- de vormen van pleegzorg en de typemodules binnen de pleegzorg als bedoeld in artikel 3;
- de beschikbaarheid in hoofde van de pleegzorgers over de gezinsbijslag ten voordele van het pleegkind of de pleeggast.

Voor de maximale periode van zes weken als bedoeld in artikel 14, §3, kent de Vlaamse Regering eveneens een forfaitaire kostenvergoeding toe als bedoeld in het eerste lid wanneer aan de pleegzorger uit het netwerkpleeggezin bij het aflopen van deze periode een attest wordt toegekend door een vergunde dienst voor pleegzorg.

Art. 17. De Vlaamse Regering kent tegemoetkomingen voor bijzondere kosten toe aan pleegzorgers, gericht op het behoud of het herstel van de fysieke en/of psychische integriteit van het pleegkind of de pleeggast.

Art. 18. De Vlaamse Regering kan regels bepalen voor het innen, per opvangdag, van een bijdrage van de ouders van pleegkinderen.

Hoofdstuk 5. Partnerorganisatie

Art. 19. §1. De Vlaamse Regering sluit in het kader van haar beleid met betrekking tot pleegzorg, op basis van een oproep voor een partnerorganisatie, een convenant met één rechtspersoon zonder winstoogmerk.

Deze rechtspersoon voldoet aan de volgende voorwaarden:

- 1° hij beschikt over deskundigheid op het vlak van pleegzorg, ontwikkelt deze en draagt deze uit;
- 2° hij vertegenwoordigt de pleegkinderen, de pleeggasten, de pleegzorgers, de gezinnen waarvan de ouders of wettelijke vertegenwoordigers van de pleegkinderen of de pleeggasten deel uitmaken en de diensten voor pleegzorg;
- 3° hij verbindt zich in het convenant om minstens volgende taken te vervullen:
 - a) het sensibiliseren rond en bekendmaken van pleegzorg;
 - b) het ondersteunen van de diensten voor pleegzorg;
 - c) het opzetten van steungroepen voor pleegkinderen en pleegzorgers;
- 4° hij treedt op als structurele gesprekspartner voor de pleegzorg met de Vlaamse Gemeenschap.

De Vlaamse Regering kan bijkomende voorwaarden bepalen waaraan de rechtspersoon als bedoeld in het eerste lid moet voldoen om als partnerorganisatie een convenant te kunnen afsluiten met de Vlaamse Regering.

§2. Het convenant geldt voor minimaal drie en maximaal vijf jaar en omvat het beleidsplan voor de duurtijd van het convenant.

Het beleidsplan bevat de resultaatgebieden voor de uitvoering van het convenant en de evaluatiecriteria met betrekking tot de resultaatgebieden om onder meer de uitvoering van het convenant te kunnen evalueren.

De Vlaamse Regering kan bijkomende voorwaarden bepalen waaraan het convenant en het beleidsplan moeten voldoen.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de subsidie en de subsidievoorwaarden voor de partnerorganisatie.

Hoofdstuk 6. Gegevensverwerking en -uitwisseling

Art. 20. De vergunde diensten voor pleegzorg verwerken relevante gegevens over de pleegzorg, inclusief de gegevens als bedoeld in de artikelen 6, 7 en 8, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Deze gegevensverwerking heeft tot doel de vergunde diensten voor pleegzorg te laten beschikken over gegevens die relevant en noodzakelijk zijn om hun opdracht en taken als bedoeld in artikel 7 te kunnen uitvoeren en gebeurt steeds in het belang van de personen tot wie de pleegzorg zich richt. Ze heeft eveneens tot doel aan de Vlaamse Gemeenschap anonieme of gecodeerde gegevens te bezorgen om haar in staat te stellen haar beleid op het vlak van pleegzorg te evalueren en bij te sturen.

Art. 21. De vergunde diensten voor pleegzorg wisselen onder elkaar persoonsgegevens uit met het oog op de uitvoering van de opdracht en taken, als bedoeld in artikel 7.

Met behoud van de toepassing van de verplichtingen en beperkingen die voortvloeien uit de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, is deze gegevensuitwisseling onderworpen aan de volgende voorwaarden:

- 1° de gegevensuitwisseling heeft enkel betrekking op gegevens die noodzakelijk zijn voor de pleegzorg;
- 2° de gegevens worden enkel uitgewisseld in het belang van de personen tot wie de pleegzorg zich richt;
- 3° de vergunde diensten voor pleegzorg trachten, in de mate van het mogelijke, de geïnformeerde instemming met de gegevensuitwisseling te verkrijgen van de persoon op wie de persoonsgegevens betrekking hebben.

Art. 22. Onverminderd de artikelen 20 en 21 zijn alle personen die hun medewerking verlenen aan de toepassing van dit decreet, gebonden door de geheimhoudingsplicht, bedoeld in artikel 458 van het Strafwetboek, met betrekking tot de gegevens waarvan zij in de uitoefening van hun opdracht kennis krijgen en die daarmee verband houden.

Hoofdstuk 7. Handhaving

Afdeling 1. Toezicht

Art. 23. De Vlaamse Regering organiseert het toezicht op de naleving van de bepalingen van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten.

De Vlaamse Regering wijst de personeelsleden van de diensten van de Vlaamse Regering aan die belast zijn met het toezicht, vermeld in het eerste lid. Deze personeelsleden oefenen het toezicht ter plaatse of op stukken uit. Ze hebben het recht elke dienst voor pleegzorg te bezoeken en kunnen alle relevante stukken en gegevens, die voor het toezicht noodzakelijk zijn, rechtstreeks opvragen of ze ter plaatse inkijken.

De diensten voor pleegzorg verlenen hun medewerking aan de uitoefening van het toezicht.

Ze stellen aan de personeelsleden, vermeld in het tweede lid, alle relevante stukken en gegevens ter beschikking die voor het toezicht noodzakelijk zijn. Ze staan deze personeelsleden toe om ter plaatse de naleving van de bepalingen van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten te verifiëren en alle stappen te ondernemen die daarvoor nodig zijn.

Van hun vaststellingen maken de personeelsleden, als bedoeld in het tweede lid, een verslag op. Het verslag heeft bewijskracht tot het tegenbewijs. Van het verslag wordt een afschrift gestuurd naar de dienst voor pleegzorg in kwestie.

Afdeling 2. Begeleidende maatregelen

Art. 24. De Vlaamse Regering kan een of meerdere begeleidende maatregelen opleggen aan een vergunde dienst voor pleegzorg indien deze dienst de vergunningsvoorwaarden niet naleeft, zodat de dienst binnen een bepaalde termijn aan de vergunningsvoorwaarden, vermeld in de begeleidende maatregelen, kan voldoen.

De Vlaamse Regering bepaalt de regels om een bezwaar in te dienen tegen deze begeleidende maatregelen.

Afdeling 3. Sancties

Onderafdeling 1. Intrekking van de vergunning en sluiting

Art. 25. Met behoud van de toepassing van artikel 24, kan de Vlaamse Regering, volgens de regels die ze bepaalt, de vergunning intrekken van een erkende dienst voor pleegzorg als deze dienst de vergunningsvoorwaarden niet naleeft of niet meewerkt aan de uitoefening van het toezicht. De Vlaamse Regering bepaalt de regels om een bezwaar in te dienen tegen de intrekking van de vergunning als dienst voor pleegzorg.

Art. 26. De intrekking van de vergunning van een dienst voor pleegzorg heeft van rechtswege de sluiting van deze dienst tot gevolg.

De Vlaamse Regering beveelt de sluiting van een dienst voor pleegzorg, als deze dienst niet vergund is. De sluiting houdt in dat de dienst voor pleegzorg niet langer zijn activiteiten mag uitoefenen.

De Vlaamse Regering bepaalt de regels om een bezwaar in te dienen tegen de sluiting als dienst voor pleegzorg.

Onderafdeling 2. Administratieve geldboete

Art. 27. §1. Met behoud van de toepassing van artikel 24, 25 en 26, naargelang het geval, kan de Vlaamse Regering een administratieve geldboete van 100 tot 10.000 euro opleggen aan:

- 1° een vergunde dienst voor pleegzorg als deze dienst door de Vlaamse Regering werd aangemaand om binnen een bepaalde termijn aan de vergunningsvoorwaarden, vermeld in de aanmaning, te voldoen en binnen die termijn niet aan deze voorwaarden voldoet;
- 2° een dienst voor pleegzorg die niet vergund is;
- 3° een dienst voor pleegzorg die het door of krachtens dit decreet geregelde toezicht verhindert.

§2. De administratieve geldboete kan worden opgelegd binnen een termijn van zes maanden, te rekenen vanaf de dag van de vaststelling van de inbreuk door de personeelsleden, vermeld in artikel 23, tweede lid, en nadat de betrokken dienst voor pleegzorg werd gehoord.

Als een administratieve geldboete wordt opgelegd, vermeldt de beslissing het bedrag, de wijze waarop en de termijn waarbinnen deze moet worden betaald. De kennisgeving van de beslissing aan de betrokkene vermeldt de wijze waarop en de termijn waarbinnen beroep ingesteld kan worden tegen de beslissing.

§3. Als de dienst voor pleegzorg de opgelegde administratieve geldboete niet tijdig betaalt, wordt ze bij dwangbevel ingevorderd. De Vlaamse Regering wijst de personeelsleden van de Vlaamse overheid aan die een dwangbevel kunnen geven en uitvoerbaar verklaren. Een dwangbevel wordt betekend met een deurwaardersexploot met bevel tot betaling.

§4. De vordering tot voldoening van de administratieve geldboete verjaart na verloop van vijf jaar, te rekenen vanaf de datum van de beslissing, vermeld in §2, eerste lid, of in geval van beroep, vanaf de datum van de in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing. De verjaring wordt gestuit op de wijze en onder de voorwaarden, bepaald in artikel 2244 en volgende van het Burgerlijk Wetboek.

Art. 28. De Vlaamse Regering beheert het budget dat voortkomt uit de administratieve geldboeten bepaald in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, en besteedt het ten voordele van pleegzorg.

Hoofdstuk 8. Wijzigingsbepalingen

Art. 29. In artikel 2, 1°, van het decreet van 17 oktober 2003 betreffende de kwaliteit van de gezondheids- en welzijnsvoorzieningen worden de woorden “een organisatie die erkend of, wat kinderopvang van baby’s en peuters betreft, vergund is” vervangen door de woorden “een organisatie die erkend of, wat kinderopvang van baby’s en peuters of pleegzorg betreft, vergund is”.

Art. 30. In artikel 3, §1, van hetzelfde decreet worden de woorden “erkenningssnormen of, wat kinderopvang van baby’s en peuters betreft, vergunningsnormen” vervangen door de woorden “erkenningssnormen of, wat kinderopvang van baby’s en peuters en pleegzorg betreft, vergunningsnormen”.

Art. 31. In artikel 9 van hetzelfde decreet worden de woorden “erkenningssnormen of, wat kinderopvang van baby’s en peuters betreft, vergunningsnormen” vervangen door de woorden “erkenningssnormen of, wat kinderopvang van baby’s en peuters en pleegzorg betreft, vergunningsnormen” en worden de woorden “erkenning of, wat kinderopvang van baby’s en peuters betreft, vergunning” telkens vervangen door de “erkenning of, wat kinderopvang van baby’s en peuters en pleegzorg betreft, vergunning”.

Art. 32. Aan artikel 6, tweede lid, van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Geel en Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Rekem worden de volgende woorden toegevoegd:

“op basis van een samenwerkingsovereenkomst met een vergunde dienst voor pleegzorg als bedoeld in artikel 6 van het decreet van [...] houdende de organisatie van pleegzorg”.

Art. 33. In artikel 8, §1, eerste lid, van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin worden tussen de woorden “het agentschap” en “ook taken op inzake” de woorden “met uitsluiting van pleegzorg als bedoeld in artikel 2, 11°, van het decreet van [...] houdende de organisatie van pleegzorg” ingevoegd.

Art. 34. In artikel 5, 1°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap worden tussen de woorden “de ondersteuning,” en “van personen met een handicap” de woorden “met uitsluiting van pleegzorg als bedoeld in artikel 2, 11°, van het decreet van [...] houdende de organisatie van pleegzorg,” ingevoegd.

Art. 35. In artikel 3, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap Zorg en Gezondheid worden na de woorden “Welzijn, Volksgezondheid en Gezin” de woorden “, met uitzondering van diensten voor pleegzorg als bedoeld in artikel 7 van het decreet van [...] houdende de organisatie van pleegzorg” toegevoegd.

Art. 36. Aan artikel 4, §1, eerste lid, van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de integrale jeugdhulp wordt een punt 8° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“8° het decreet van [...] houdende de organisatie van pleegzorg.”.

Art. 37. In artikel 26 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp worden tussen de woorden “aan wie residentiële jeugdhulpverlening wordt geboden,” en “heeft, ten laste van de Vlaams overheid” de volgende woorden ingevoegd:

“met uitzondering van pleegzorg als bedoeld in artikel 2, 11°, van het decreet van [...] houdende de organisatie van pleegzorg,”.

Art. 38. Aan artikel 33 van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid heeft een pleegkind of een pleeggast, als bedoeld in artikel 2, 8° en 10°, van het decreet van [...] houdende de organisatie van pleegzorg recht op een volledige toelage op voorwaarde dat de pleegzorg in het pleeggezin langer dan één jaar duurt.”.

Art. 39. Het opschrift van het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin wordt vervangen door wat volgt:

“Decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers”.

Art. 40. Het opschrift van hoofdstuk III van het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin wordt vervangen door wat volgt:

“Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers”.

Art. 41. In artikel 12 van het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “adviescommissie voor voorzieningen van welzijn, volksgezondheid en gezin” vervangen door wat volgt:

“Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers”;

2° een vierde lid wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De commissie behandelt het bezwaar tegen de weigering van een attest naar aanleiding van een herscreening als bedoeld in artikel 14, §5, van het decreet van [...] houdende de organisatie van pleegzorg.”.

Art. 42. Aan artikel 2, 2°, van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand wordt de volgende zin toegevoegd:

“Voor de toepassing van dit decreet worden bij pleegzorg als bedoeld in artikel 2, 11°, van het decreet van [...] houdende de organisatie van pleegzorg zowel een pleeggezin als een dienst voor pleegzorg als betrokken partijen beschouwd.”.

Art. 43. In artikel 36, §2, eerste lid, van hetzelfde decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° tot de leeftijd van ten hoogste eenentwintig jaar verblijven bij een kandidaat-pleegzorger of pleegzorger als bedoeld in artikel 14, §1 of §3, van het decreet van [...]”;

Art. 44. In artikel 36, §2, tweede lid, van hetzelfde decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “in het eerste lid, 1°, 2° en 3°” vervangen door “in het eerste lid, 1° en 3°”;

2° de woorden “in het eerste lid, 4°” vervangen door “in het eerste lid, 2° en 4°”.

Art. 45. In artikel 38, §1, van hetzelfde decreet wordt punt 10° vervangen door wat volgt:

“10° de minderjarige toevertrouwen aan een kandidaat-pleegzorger of pleegzorger als bedoeld in artikel 14, §1 of §3, van het decreet van [...] houdende de organisatie van pleegzorg voor ten hoogste drie jaar, al dan niet met toepassing van artikel 5 van hetzelfde decreet;”.

Art. 46. Aan artikel 38, §2, van hetzelfde decreet worden de volgende leden toegevoegd:

“De jeugdrechtbank motiveert waarom de minderjarige bij toepassing van §1, 11°, niet kan worden toevertrouwd aan een kandidaat-pleegzorger of pleegzorger als bedoeld in §1, 10°.

De jeugdrechtbank motiveert waarom meerdere minderjarigen uit eenzelfde gezin bij toepassing van §1, 10°, ten aanzien van hen niet kunnen worden toevertrouwd aan eenzelfde kandidaat-pleegzorger of pleegzorger.”.

Art. 47. In artikel 40 van hetzelfde decreet wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° een erkende dienst voor pleegzorg met de begeleiding van de kandidaat-pleegzorger of pleegzorger, aan wie overeenkomstig artikel 38, §1, 10°, de minderjarige werd toevertrouwd.”.

Art. 48. In artikel 46, tweede lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “een gezin of een persoon” vervangen door “een pleegzorger als bedoeld in artikel 14, §1 of §3, van het decreet van [...] houdende de organisatie van pleegzorg”;

Art. 49. In artikel 55, eerste lid, van hetzelfde decreet worden tussen woorden “van de zorg” en “die wordt aangeboden” de woorden “, met uitzondering van pleegzorg als bedoeld in artikel 2, 11°, van het decreet van [...] houdende de organisatie van pleegzorg” gevoegd.

Art. 50. Aan artikel 8, §1, van het decreet van [...] houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters wordt een punt 4° toegevoegd dat luidt als volgt:

“4° de aanwezigheid van pleegkinderen, als bedoeld in artikel 2, 10°, van het decreet van [...] houdende de organisatie van pleegzorg, in het gezin en die in aanmerking komen voor kinderopvang als bedoeld in artikel 2, 2°.”.

Art. 51. In artikel 8, §1, van hetzelfde decreet wordt een tweede lid ingevoegd dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid wordt voor pleeggezinnen zoals bedoeld in artikel 2, 9°, van het decreet van [...] houdende de organisatie van pleegzorg voor het pleegkind een financiële bijdrage vastgesteld die overeenstemt met de laagst mogelijke financiële bijdrage onafhankelijk van het inkomen van het pleeggezin.”.

Hoofdstuk 8. Slotbepalingen

Art. 52. De Vlaamse Regering bepaalt de overgangsbepalingen voor pleegzorgsituaties die ontstonden vóór de datum van inwerkingtreding van dit decreet.

Art. 53. De bepalingen van dit decreet treden in werking op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum en uiterlijk op 1 juli 2013.

Katrien SCHRYVERS

Else DE WACHTER

Helga STEVENS

Vera JANS

Danielle GODDERIS-T'JONCK

Mia DE VITS

Tom DEHAENE